

Tribuna școlii

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățământului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățământ, Știință și Cultură

Anul V CXXVII Nr. 156 (1242)

Simbătă 14 iunie 1975

8 pagini — 1 leu

„ZIUA ÎNVĂȚĂTORULUI“

Prof. MARIĂ STĂNESCU
adjunct al ministrului educației și învățământului

Întimpinăm Ziua învățătorului — sărbătoare a muncii desfășurate de cadrele didactice și de tineretul școlar din toate instituțiile de învățământ din țara noastră — cu întreaga arie bogată în preocupări a perioadei de încheiere a cursurilor școlare.

Realizările dobândite în cursul anului școlar pe care îl încheiem, le vom înscrie ca pe o valoroasă contribuție la înfăptuirea politicii Partidului Comunist Român în domeniul învățământului, a indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu privind formarea complexă profesională și moral-politică a tineretului.

Întimpinăm Ziua învățătorului și cu efortul ce se cere stăruitor depus pentru încheierea lucrărilor pregătitoare pentru deschiderea anului școlar 1975/1976 cu care învățământul intră, încă din toamna aceasta, în cincinalul revoluției tehnico-științifice.

Avem, în documentele Congresului al XI-lea al P.C.R. și în programul de măsuri pentru îndeplinirea hotărârilor Plenarei C.C. al P.C.R. din iunie 1973, alături de concepția mobilizatoare a abordării tuturor problemelor și situațiilor pe care le ridică educarea tineretului, corespunzător cerințelor dezvoltării multilaterale a societății noastre socialiste, cit și orientarea clară pentru a înlătura cu hotărâre din activitatea viitoare rămănerile în urmă ce s-au mai manifestat în acest an școlar.

Ziua învățătorului a intrat în rândul noilor tradiții ale poporului nostru, al sărbătorilor care cinstesc munca și dăruirea, hărnicia și devotamentul puse în slujba înfloririi patriei. Avem prilejul să-i evidențiem pe cei mai buni dintre cei mai buni și să privim în viitor cu hotărâre de a spori continuu contribuția școlii la investiția de cultură și civilizație, destinată acestui viitor mereu mai luminos.

Cu prilejul sărbătorii Zilei Învățătorului, Ministerul Educației și Învățământului și Uniunea Sindicatelor din Învățământ, Știință și Cultură transmit tuturor educatoarelor, învățătorilor și profesorilor felicitări pentru activitatea desfășurată și urări de sănătate, de fericire și de noi succese în muncă.

Cu ce gânduri întâmpinați

„Ziua învățătorului“?

Deci, am ajuns la capătul celor cinci ani plini de muncă, ani în care am căutat să pătrund, să înțeleg tainele meseriei de educatoare. Acum, când învățământul preșcolar ocupă un loc din ce în ce mai important, când cerințele privind educația și instrucția copiilor sînt mai ridicate ca oricînd, noua promoție de educatoare are în față sarcini dificile: înzestrarea copiilor cu un volum de cunoștințe științifice despre mediul înconjurător, educarea tuturor proceselor psihice, cu exigență maximă, încît astfel preșcolarii să ajungă să posede acel nivel de pregătire optim pentru a face față cerințelor impuse de școală.

ANGELA NAE
absolventă, promoția 1975, a Liceului pedagogic de educatoare din București

În preajma Zilei învățătorului împlinesc 21 ani de activitate în învățământ. În acest timp, dar mai cu seamă în anul școlar 1974—1975, am fost preocupată de ridicarea neconținută a nivelului meu politic și ideologic, de însușirea concepției ideologice a partidului, cuprinsă în Programul partidului, a liniei politice generale interne și externe, a directivelor și hotărîrilor Partidului Comunist Român.

Dornică să-mi perfecționez pregătirea profesională m-am înscris la examenul pentru gradul II, pe care îl voi susține în luna iulie a.c. Ca învățătoare, am participat la cursurile de perfecționare organizate de Institutul central de perfecționare a personalului didactic, precum și la alte acțiuni de perfecționare, organizate pe plan local.

Inv. IOHANA BAHNER
Liceul „Ștefan Roth“ din Mediaș

Acum, în pragul celor două evenimente pe care le aștept cu aceeași bucurie și satisfacție — încheierea

unui an de muncă și Ziua noastră, a tuturor celor ce slujim școala — odată cu bilanțul plin de răspundere și exigență pe care mi-l fac, pregătesc cu aceeași grijă activitatea mea ca dirigintă cu elevii pe lunile de vacanță. Principiul pe care l-am urmat întotdeauna și-l voi urma și acum este acela ca vacanța să constituie, prin toate acțiunile sale, o continuare a instrucției și educației, preponderență avînd fi- rezte activitățile cu caracter formativ, să completeze, prin forme specifice, altele decît cele folosite la clasă, eventualele lacune în pregătirea elevilor mei, să le îmbogățească mintea și sufletul cu frumusețile vieții pe care o trăiesc.

Prof. ELENA POPESCU
Școala generală nr. 2 din Craiova

Analizînd sarcinile pe care partidul le pune în fața școlii și țînînd seama de stadiul dezvoltării și de condițiile concrete din unitatea în care lucrez, ne propunem să acționăm în trei direcții pe care le considerăm importante pentru succesul întregii noastre munci. Una dintre ele este îmbunătățirea conținutului activității de producție a elevilor. Un alt domeniu al preocupărilor noastre din anul școlar a cărui pregătire începe de pe acum, îl va constitui perfecționarea pregătirii corpului didactic, sporirea competenței lui profesionale în raport cu cerințele mari ale școlii contemporane. În al treilea rînd, vom spori grija pentru asigurarea și respectarea principiului conducerii colective a muncii din școală, valorificînd experiența înaintată, tezaurul de idei și inițiative de care dispune colectivul nostru.

Prof. MARIAN RECEĂNU
directorul Școlii generale din com. Recea, județul Brașov

O nouă contribuție la cauza păcii și cooperării între popoare

Poporul nostru a urmărit, cu îndreptățită satisfacție și mîndrie patriotică, itinerarul solicii de pace și cooperare în lume, purtate de președintele Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu, pe îndepărtatele meleaguri latino-americane. De-a lungul acestei călătorii — soldată cu însemnate acorduri și convenții de cooperare economică, științifică și culturală, cu documente de solemnă angajare și relații trainice între România și țările vizitate — Brazilia și Statele Unite Mexicane — precum și cu rodnice convorbiri la Dakar, Caracas, Washington și Londra, opinia publică mondială a putut lua cunoștință, o dată în plus, de fermitatea cu care poporul nostru militează pentru o conlucrare rodnică pe plan internațional, care să deschidă tuturor țărilor drumul spre o viață prosperă și liberă.

Acționînd în spiritul politicii de nobilă vocație istorică și umanitară cu care poporul nostru se distinge în concertul lumii contemporane — noua sa solie de pace a găsit în inimile popoarelor Braziliei și Mexicului un teren propice înțelegerii și destinderii constructive. Convenindu-se asupra problemelor celor mai urgente și nu mai puțin importante pe care le are de rezolvat omenirea, s-a subliniat cu tărie importanța pe care o prezintă, în această fază a dezvoltării vieții pe plan mondial, instaurarea unei noi ordini economice internaționale, bazate pe echitate, justiție, stabilitate, pe respectarea interesului reciproc în relațiile economice dintre state — efortul de a imprima un curs democratic relațiilor dintre națiuni, capabil să asigure afirmarea plenară a virtuților fiecăreia dintre ele. Duse în spiritul Cartei Organizației Națiunilor Unite, precum și al principiilor Cartei drepturilor și îndatoririlor economice ale statelor — tratativele care au avut loc, au stăruit în sublinierea unor aspecte esențiale pentru viața internațională pașnică și echitabilă.

Afirmarea neobosită a acestor nobile principii privind drepturile și relațiile dintre state, preocuparea de a aduce în marea familie a prietenilor României, noi popoare — printre care și cele recent vizitate de tovarășul Nicolae Ceaușescu și de tovarășa Elena Ceaușescu — adaugă noi valori strădaniilor lor, binecunoscute în lume, de a contribui la instaurarea păcii și climatului de colaborare, de înțelegere și de respect între toate popoarele.

Doi ani de la Plenara C.C. al P.C.R. din 18—19 iunie 1973

Cu prilejul împlinirii a doi ani de la Plenara C.C. al P.C.R. din 18—19 iunie 1973, ne propunem ca viitorul an școlar — pentru a cărui pregătire corpul didactic din întreg județul, ca și inspectoratul școlar acționează intens încă de pe acum — să însemneze un nou pas în sensul realizărilor cantitative și calitative. Astfel, vom cuprinde în grădinițe întreaga generație a copiilor de cinci ani, iar pe total vîrstă preșcolară (3—5 ani), cuprinderea va depăși 72 la sută.

În învățământul liceal, treapta I, vom înscrie pe toți cei 5 200 de absolvenți ai clasei a VIII-a. Vom acționa pe un front larg pentru ridicarea nivelului calitativ al învățământului. În acest sens, menționăm faptul că încă din aceste zile, colectivele de cadre didactice studiază

programele noi pentru treapta I de liceu, astfel încît, la consfăturile din toamnă, să poată avea loc dezbaterile aprofundate a acestor instrumente de lucru, analiza lor competentă și plină de răspundere.

Adăugînd la zestrea materială existentă încă 29 de săli de clasă și laboratoare, două localuri de creșă și grădiniță, a căror construcție se află într-o fază avansată, precum și materialul didactic și mobilierul nou în valoare de peste 4 500 000 de lei, vom crea condiții mai bune pentru desfășurarea învățămîntului.

Prof. RADU CIUCA
inspector școlar general al județului Brăila

LECTORATE DE VARĂ

pentru membrii societăților științifice ale cadrelor didactice

Și în această vară, societățile științifice ale cadrelor didactice din țara noastră organizează, în colaborare cu Uniunea Sindicatelor din învățământ, Știință și Cultură, lectorate de informare și documentare pentru profesorii din învățământul liceal și învățământul de cultură generală, membri ai diferitelor societăți.

Pentru profesorii de istorie, *Societatea de științe istorice* a planificat desfășurarea lectoratelor în următoarele centre și perioade: *Constanța* (11—25 iulie); *Cluj-Napoca* (15—28 iulie); *Suceava* (18—31 iulie).

Programul lectoratelor asigură dezbaterile și aprofundarea unor probleme importante privind istoria României, istoria universală, metodică predării istoriei, precum și abordarea unor probleme ideologice, politice, menite să contribuie la îmbogățirea informării științifice a profesorilor de istorie, la perfecționarea și înnoirea metodelor de predare, la largirea orizontului lor politico-ideologic.

Expunerile și conferințele vor fi susținute de academicieni, cadre didactice universitare și de liceu, cercetători științifici. Programul va cuprinde și acțiuni de informare și documentare pe teren, prin organizarea unor aplicații științifice și excursii documentare.

Inscrierile pentru cursuri se fac prin intermediul filialelor Societății de științe istorice din toate județele țării, până la 20 iunie 1975. Relații privind condițiile de participare la lectorate se pot obține de la filialele Societății de științe istorice, sau direct de la sediul societății: str. Spiru Haret nr. 12, București — tel. 13.13.29.

Pe linia preocupărilor privind pregătirea postuniversitară a membrilor săi, Societatea de științe biologice organizează în perioada 15—30 iulie, un curs de vară, în Moldova de nord, la Cimpulung Moldovenesc.

Tematica acestui curs este axată pe cunoașterea realizărilor economico-sociale din această zonă a țării, a rezervațiilor naturale și a florii și faunei locale.

Având, în principal, un caracter practic-aplicativ, cursul va oferi participanților posibilitatea cunoașterii unor probleme referitoare la biocenozele din acest colț al țării, a colectării și determinării, sub îndrumarea competentă, a unor materiale botanice și zoologice pe care le vor putea folosi în munca la catedră și pentru îmbogățirea colecțiilor din laboratoarele biologice școlare.

La acest curs pot participa numai membrii societății, înscrierile făcându-se până la data de 15 iunie a.c. prin filialele respective.

Urmărind continua modernizare a învățământului geografic și sprijinirea obținerii gradelor didactice de către profesorii de geografie din țara noastră, Societatea de științe geografice organizează între 15—22 iulie a.c. ediția a XVI-a a taberelor de informare și documentare geografică (lectorate). Acestea își vor desfășura activitatea în zona subcarpatică, având ca centre de întâlnire a participanților orașele Buzău și Târgoviște.

În cadrul lectoratelor se vor face prezentări privind cadrul natural și socio-economic al județelor Buzău și Dimbovița, vor fi efectuate vizite la unele obiective economice și istorice, se vor urmări probleme didactice și metode legate de cartografierea și interpretarea fenomenelor specifice fiecărei zone, se vor alcătui colecții de roci ș.a.

Aplicațiile științifice, care se vor efectua zilnic în cadrul anumitor trasee, vor oferi cursanților posibilitatea cunoașterii reliefului caracteristic zonei subcarpatice și a evoluției acestuia, a utilizării terenurilor din zonă și a măsurilor de prevenire și combaterii a eroziunii solurilor, a valorificării turistice a zonei etc.

În continuarea programului taberelor de informare și documentare, în zilele de 23—27 iulie a.c., cursanții și alți geografi din țară se vor întâlni la București cu prilejul sărbătoririi celor 100 de ani de activitate a Societății de științe geografice. Pentru aceasta, societatea organizează o sesiune jubiliară de comemorare, o aplicație științifică pe teren și o expoziție geografică privind aspecte ale activității membrilor acesteia de-a lungul anilor. Amănuntele privind traseele acestor intruniri, obiectivele și condițiile de participare la tabere și la centenarul Societății de științe geografice se pot obține de la sediul din București, precum și de la filiale.

Cea de a VII-a ediție a lectoratelor de informare organizate de Societatea de limbă și literatură română se va desfășura în două serii: la Cimpulung Moldovenesc între 4 și 15 iulie și la Bistrița-Năsăud între 19 și 30 iulie.

Temele care urmează să fie dezbătute se referă la probleme de stil și compoziție în predarea din cadrul învățământului

gimnazial și la aspecte ale literaturii române actuale.

Programul cuprinde prelegeri și seminarii, expuneri cu caracter ideologic, precum și aplicații cu caracter documentar la case memoriale, muzee etnografice și monumente istorice din județele Suceava și Bistrița-Năsăud. Cererile de înscriere, cu avizul școlii și organizației sindicale, se trimit la sediul central al societății din str. Spiru Haret nr. 12 din București, până la 20 iunie a.c. Se recomandă înscrierile cu prioritate a profesorilor din mediul rural.

Societatea profesorilor de muzică și desen organizează și în această vacanță de vară tabere de creație, documentare și informare. Pentru secția de muzică a societății, lectoratul se va desfășura în orașul Satu-Mare între 20 iulie și 4 august. Cazarea participanților este asigurată la Casa de copii din str. Sălcimilor nr. 11. Tema pe care se bazează activitatea profesorilor de muzică înscrisi pentru acest lectorat se intitulază „Cîntecul, element principal în educația muzicală a elevilor”.

Membrii societății, aparținând secției de desen vor participa la lectoratele de vară în centrele Tulcea, Portița și Jurilovca.

Informații suplimentare, privind condițiile de înscriere și participare, se pot obține de la filiale sau de la sediul central din str. Spiru Haret nr. 12, București, telefon 13 00 38. Inscriverile se fac până la data de 25 iunie a.c.

Membrilor societății le reamintim că între 16—17 iulie a.c. are loc la București, în localul Liceului de muzică „George Enescu”, Conferința pe țară a Societății profesorilor de muzică și desen, la care vor participa delegații din toată țara. Informații privitoare la condițiile de participare și la ordinea de zi a Conferinței se pot lua de la filialele și casele corpului didactic județene.

Societatea de științe matematice organizează și anul acesta cursuri de informare științifică pentru profesorii de matematică din învățământul gimnazial și licee de cultură generală și de specialitate.

Cursurile se vor desfășura la Predeal, Călimănești și Suceava între 7—28 iulie a.c., cele de la Predeal și Suceava fiind destinate profesorilor din învățământul liceal, iar cele de la Călimănești, profesorilor din învățământul gimnazial.

Cursurile de la Predeal și Călimănești sînt făcute în colaborare cu I.C.P.P.D. și au caracter de reciclare.

Prelegerile de specialitate vor fi asigurate de academicieni, cadre didactice din învățământul superior și I.C.P.P.D., iar cele de socialism și pedagogie, de specialității catedrelor I.C.P.P.D. Formularele pentru înscriere la cursuri se găsesc la filialele din județele respective. Inscriverile se fac până la 15 iunie a.c.

Cursuri de perfecționare pentru educatorii din casele de copii

Lecturi geografice

Organizate de I.C.P.P.D. în lunile aprilie-mai a.c., la Cluj-Napoca, Iași, București s-au desfășurat cursurile de perfecționare pentru educatori și directori ale caselor de copii la care au participat aproape 300 de cadre didactice cu specializare pentru această activitate. Tot la Iași a avut loc un curs de perfecționare pentru directoarele caselor de copii preșcolari.

Educatorii din casele de copii din București au beneficiat de aceste cursuri în perioada 5—20 mai. Tematica și programa pentru studiul individual au avut un conținut bogat, cuprinzând probleme ale construcției socialiste la noi în țară, de psihologie, de pedagogie, de psihologie pedagogică, de psiho-patologie, de sociologie și de metodologie a activității de creștere și educare a copiilor din instituțiile respective, urmărindu-se îndeplinirea a trei obiective esențiale: informarea cursanților din unghiuri de vedere diferite, în sensul largirii orizontului lor științific; înțelegerea și interpretarea, în lu-

mina datelor științei, a unor aspecte deosebite din munca concretă de educație comunistă din casele de copii; impulsivitatea cadrelor didactice din aceste unități pentru o activitate efektivă și eficientă. La realizarea acestor obiective a contribuit și folosirea unei metodologii active: conferințe-discuții, dezbateri pe diferite probleme ale activității caselor de copii, studii de caz și metoda incidentului, referate pe o tematică specifică acestor unități urmate de discuții.

Un loc important în programul cursului l-a ocupat schimbul de experiență efectuat în cinci case de copii — două de preșcolari și trei de școlari — din București (Casele de copii școlari nr. 6 și 8 și Casele de copii preșcolari nr. 3 și 4) și din județul Teleorman (Casa de copii școlari din Silișteana Nouă).

Lector univ. V. ATANASIU
Institutul central de perfecționare a personalului didactic din București

Camerala folclorică „Melos“

Dorința fierbinte de a transmite bogăția muzicii noastre tineretului școlar din învățământul general de toate gradele, de a contribui la educarea patriotică în spiritul marilor idei ale socialismului constituie preocuparea de bază a Cameralei „Melos”, formație a Casei corpului didactic din București.

Nu este o formație necheagată, alcătuită dintr-un mănunchi de profesoare de muzică entuziaste, la inițiativa lect. univ. Vasile Nicolescu, putea garanta succesul acestei nobile întreprinderi.

Structura pe voci egale a Cameralei, asemănătoare ca timbru formațiilor școlare obișnuite, constituie un exemplu de cuprindere amplă a pieselor aparținând celor mai variate genuri și stiluri folclorice de pe întreg cuprinsul țării.

Aparițiile în public ale Cameralei „Me-

los” cu diferite prilejuri (Ziua Republicii, sărbătorile de iarnă, Ziua femeii, alegerile, concerte demonstrative în fața profesorilor prezenți la definitivat, Ziua învățătorului ș.a.), ca și numeroasele deplasări în țară (Giurgiu, Slobozia, Turnu-Măgurele etc.), precum și participarea la Festivalul și Concursul interjudețean „D. G. Kiriac” de la Pitești — unde a obținut Diploma de onoare a juriului — au constituit de fiecare dată adevărate performanțe artistice, mult apreciate de public.

„Ziua învățătorului” din acest an va înlocui activitatea profesorilor acestui harnic colectiv, care se străduiește, în școală și în afara ei, să transmită mesajul acestei frumoase arte, tinerei generații.

Prof. SILVIAN GEORGESCU

„Analize și interpretări literare“

În prima decadă a lunii iulie a.c. va apărea, la Editura didactică și pedagogică, lucrarea „Analize și interpretări literare” scrisă de Florian Mihăilescu și G. G. Ursu. Conținutul cărții se adresează elevilor de liceu, candidaților la concursul de admitere în facultăți, studenților și cadrelor didactice.

Semnalăm din cuprins un studiu introductiv vizând problemele fundamentale de analiză literară, urmat de analize și interpretarea unui mare număr de opere literare aparținând scriitorilor români clasici și contemporani.

M.D.

Aniversarea pedagogului transilvănean

Apáczai Csere János

Ilustrul gânditor și pedagog transilvănean Apáczai Csere János, s-a născut la 1625, în comuna Apața din apropierea Brașovului, dintr-o familie de țărani săraci. Și-a desăvârșit studiile la facultățile olandeze, sub îndrumarea unor renumiți oameni de știință ai vremii. Cunoscător al mai multor limbi clasice și moderne de circulație mondială, Apáczai Csere János a reușit să-și însușească știința și cultura la nivelul cel mai înalt din Europa occidentală a secolului.

Încă din anii studenției, a început să publice lucrări remarcabile. Astfel, a publicat la Utrecht (1653—1655) o enciclopedie științifică, importantă, printre altele, pentru faptul că sintetizează întreaga gândire științifică a epocii în lumina filozofiei lui Descartes. Este semnificativă însemnătatea pe care o acordă Apáczai științelor naturii și tehnicii. În tratatul său de logică (1654) — izbutită sinteză a realizărilor dobândite în domeniul gândirii logice — și-a fixat ea scop declanșarea procesului de eliberare a gândirii umane din cătușele dogmelor teologice și scolastice.

În vestitele sale discursuri, roșite cu ocazia investirii sale ca profesor și publicate în 1653 și 1656 — căutând posibilitățile de eliberare a gândirii umane din cătușele dogmelor teologice și scolastice.

S-a stins timpuriu din viață, la vârsta de 34 de ani — în 1659. la Cluj.

Activitatea renumitului pedagog și filozof progresist, militant pentru dezvoltarea învățământului și științei, a fost privită cu interes de către istoricii gândirii și culturii, interes concretizat în numeroase studii și monografii.

Cu prilejul împlinirii a 350 de ani de la nașterea ilustrului cărturar transilvănean, ne întoarcem cu respect gândul la viața și activitatea sa, alăturându-i acelor înaintași scumpei nouă care au luptat pentru libertate și progres social, pentru frăția dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare.

GABRIELLA CSIRE

Trei campioni mondiali școlari

La ediția a III-a a Campionatelor mondiale școlare de atletism, care s-a desfășurat la sfârșitul săptămânii trecute, în Franța, la Poitiers, grupul de opt elevi reprezentind țara noastră, a obținut trei medalii de aur, două de argint și două de bronz. Trei dintre tinerii atleti români au adus cu ei, în școlile din care plecaseră la competiție, titlul de „campion mondial școlar”: Adrian Calimente (110 m.g.), Gina Panait (lungime) și Tudorel Vasile (lungime). Profesorilor și antrenorilor care i-au pregătit pentru frumoase victorie le revine, de asemenea, un titlu: acela de mândrie! Pentru campioni, însoțim felicitările de urarea să adauge medaliiilor cât mai multe succese la învățătură.

D. M.

PREȘCOLARI

Cum organizăm dezbaterile pentru aplicarea noii programe?

Dezbaterem... dar cum?

Consemnând deplina satisfacție a educatoarelor de a dispune în prezent, de un îndrumător exemplar, complex și exhaustiv în munca lor educativă, de un adevărat „manual” al educatoarei, reușita deplină a dezbaterii care se anunță pentru toți beneficiarii noii programe a activităților din grădiniță ni se pare condiționată de modul în care această dezbateră va avea loc, la nivelul fiecărei instituții preșcolare din țară, având în vedere resursele, posibilitățile fiecăreia, dar și carentele sau lipsurile de îndrumare care se reclamă în unele dintre ele.

Nevoia coordonării în spațiu și timp a acestei debateri, e resimțită, credem, nu numai de către factorii de resort însuși, ci și de către fiecare educatoare conștientă, în parte, în efortul ei personal de a-și apropria programa, sarcinile și spiritul ei, în efortul de a se simți stăpînă pe acest instrument de lucru stimulator, de a-l aplica eficient și în creșterea.

O primă etapă, deci, înscrisă în agenda de lucru a educatoarelor, o considerăm cunoașterea amănunțită, profundă a prevederilor programei noi. Evident, ea se va corela permanent, paralel, cu celelalte modalități de însușire a unei perfecte asimilări a programei, tradusă în măsuri eficiente care să urmărească: autoperfecționarea profesională psihopedagogică, asigurarea unei dotări optime cu material didactic modern, întreținerea unei legături constante cu școala, pregătirea familiei față de noua etapă, pasiunea, entuziasmul fiecărei educatoare, îndrumarea și controlul acordat de forurile superioare.

Incredințăm că începe un mare act de creație în grădinițe, pentru formarea noului om de mîine, așteptăm cu interes vești despre acțiunile și opiniile educatoarelor, în mersul dezbaterilor pentru aplicarea noii programe.

DOINA STERESCU

Părerea mea

Colaborare

În cadrul comisiei metodice a învățătorilor de la clasele I—IV, recent, la școala noastră a avut loc o interesantă și utilă dezbateră pe tema: „Colaborare și cooperare între grădiniță și școală în scopul evitării repetențelor”. Tema a fost anunțată de la începutul anului școlar și a fost precedată de unele schimburi de experiență între educatoare și învățătorii claselor I.

Participarea activă la dezbateră a tuturor educatoarelor de la grupa mare și a unui număr mare de învățători ce predau la clasele I—IV, au dovedit o înaltă responsabilitate față de aplicarea prevederilor Hotărîrii Plenare C.C. al P.C.R. din 18—19 iunie 1973. Cu acest prilej, s-a evidențiat necesitatea colaborării permanente între educatoare și învățătorii și modalitățile prin care grădinița poate contribui la pregătirea viitorului școlar. Pe baza acestei experiențe, de a cărei valoare m-am convins, propun ca la dezbaterile programului activităților instructiv-educative din grădinițe să fie invitate să participe și cadrele didactice care au experiență în predarea la clasa I, sau care, din această toamnă vor prelua micii elevi de 6 ani.

Inv. ELENA ȘTIURCĂ
responsabilă comisiei metodice cl. I—IV
Șc. generală din orașul Săveni, jud. Botoșani

Mulțimile și locul lor în jocurile copiilor

Dorind să aplicăm în mod creator programa de reprezentări matematice a grupei mari, o primă activitate matematică am desfășurat-o cu scopul de a face pe copii să înțeleagă că, într-o ordonare strictă, fiecare mulțime ocupă un anumit loc (aceasta pentru înțelegerea, mai târziu, a locului fiecărui număr în șirul natural).

După ordonarea mulțimilor în șir crescător și descrescător, educatoarea arată cum au fost așezate mulțimile: o mulțime cu o minge, apoi o mulțime cu două triunghiuri, alta cu trei iepurași și una cu cinci pisicuțe, și îi întreabă dacă e bine. Ce s-a întimplat însă? A mai primit o mulțime de ghiocel (patru) și nu are unde s-o pună (jetoanele mulțimilor date sint lipite pe o foaie de bloc). Copiii sint solicitați să găsească soluția. Ei compară, prin punere în perechi, și găsesc locul mulțimii primite. Trebuie deslipite și mutate jetoanele mulțimii cu cinci elemente spre dreapta, făcîndu-se loc acesteia.

Cred că, evidențind asemenea aspecte de organizare a activităților prevăzute în programă, putem să realizăm sarcinile educative de formare la preșcolari, corespunzătoare vârstei, a conceptelor matematice necesare trecerii la sarcinile aritmeticii ce se predă la clasa I, convingîndu-ne de faptul că între jocul cu mulțimi de la preșcolari și însușirea operațiilor și a operațiilor aritmetice la clasa I, nu este nici o incompatibilitate.

Prof. NATALIA POȘA
Liceul pedagogic din Botoșani

Educația moral-patriotică

În cadrul educației moral-patriotice, copiii fac cunoștință cu atîtea creații materiale ale românilor: costumul național, obiecte de artizanat etc. Mai greu este însă să

se observe toate acestea numai într-o jumătate de oră și apoi luate iar și puse la sertar. De aceea, în sala de grupă în care se desfășoară activitățile, câteva vitrine sint pavozate cu obiecte de artizanat; copiii au la îndemînă câteva pliante și albume în care găsesc ilustrații cu portul național, cu obiecte de artă populară, utilizîndu-le, în același timp, în cadrul programului distractiv. Aici e vorba nu numai de costumele naționale cu care grădinița e înzestrată și pe care ei le folosesc la diferite dansuri populare, dar foarte bine pot fi utilizate obiectele de artizanat în dramaturgii, așa cum am procedat și eu în dramatizarea „Caprei cu trei lezi”.

Desigur, este numai un exemplu din paleta bogată a activităților ce se pot organiza pentru educarea moral-patriotică a preșcolarilor.

Prof. ALEXANDRINA PANAIT
Grădinița nr. 44 din Oradea

CLASELE I-IV

Educație în „recreația mare”

Vârsta micii școlarități reprezintă o perioadă fundamentală pentru dezvoltarea viitoare a elevului și, de aceea, se cere învățătorului să acorde o atenție sporită consolidării cunoștințelor și deprinderilor elevilor atât în cursul anului școlar, cit și în timpul vacanței, deci o continuare, în modalitățile specifice de vacanță, a educației școlare. Este necesar ca recomandările învățătorului făcute părinților, pentru organizarea vacanței elevilor, să găsească un climat bun în cadrul familiei, în vederea organizării regimului de viață a elevului și să țină seama de nivelul lui de pregătire școlară. Deși indicația psiho-pedagogică și a forurilor de decizie este ca în perioada vacanței de vară elevilor claselor I—IV să nu li se dea nici un fel de temă, ci numai unele recomandări de lectură corespunzătoare vârstei, pregătirii școlare și cerințelor de refacere a capacității de învățatură pentru viitorul an școlar, considerăm că, pentru elevii care nu au obținut cele mai bune rezultate la învățatură, este bine să se organizeze, eventual săptămînal, trei-patru ore de consultații pentru dezvoltarea vorbirii și a capacității de exprimare orală, de scris-citit, pentru rezolvarea unor exerciții și probleme din culegeri sau manual, insistîndu-se asupra unor lacune din pregătirea elevilor. Sint binevenite vizitele și excursiile organizate de învățător, cu acești elevi, care prilejuiesc o apropiere în vederea îndrumării mai riguroase pentru fixarea cunoștințelor și formarea deprinderilor lor practice.

Menționez că învățătorul poate recomanda părinților să fixeze, zilnic, elevului programul pentru vacanță: ora de sculare, servirea micului dejun, după care școlarul poate să facă micul cumpărături pentru părinți, amintîndu-i-se că mergînd pe stradă este obligat să respecte regulile de circulație, că în magazinul în care va intra este bine să dea dovadă de o purtare civilizată. Sosit acasă școlarul va da restul de bani părinților, va fi pus să povestească ce a făcut și, dacă va fi cazul, i se vor da noi relații de către părinți pentru efectuarea unor viitoare treburi gospodărești. Este necesar ca elevul să fie îndrumat să nu piardă minute, poate ore, în fața unor vitrine, a unor afișe sau să asiste la discuții de prost gust (ale unor oameni certați cu principii etice și echității socialiste).

Urmează una-două ore de lectură, apoi jocuri recreative alături de frați și prieteni. Între orele 14—16 școlarul va fi obligat să-și facă orele de somn, iar seara, alături de părinți și frații mai mari, se poate plimba, viziona un film adecvat vârstei, sau să facă o vizită. Totul se va desfășura pînă la orele 21, cînd este bine ca școlarul mic să se culce. În organizarea programului pentru vacanță se va ține seama de sensibilitatea copilului, avînd grijă ca la întocmirea programului să i se acorde încrederea cuvenită și să fie consultat la alegerea sarcinilor pe care urmează să le îndeplinească.

Pentru a preveni orientarea necorespunzătoare a părinților în fixarea unui regim de muncă pe timpul vacanței, este util să le precizăm că temeinicia și îmbogățirea cunoștințelor asimilate de elev la școală se fac prin adăugarea de noi cunoștințe dobîndite în timpul excursiilor, al taberelor sau al vizitelor făcute alături de părinți în locuri pitorești și prin acțiunile gospodărești (participarea activă la îngrijirea și ocrotirea plantelor din fața blocului sau a casei), efectuate de școală, în cartier sau în cadrul familiei.

Deprinderile de muncă formate în școală la orele de îndeletniciri practice și cele asimilate treptat din conținutul lecțiilor de citire, cunoștințe despre natură, se pot consolida prin participarea activă a elevilor la efectuarea unor treburi gospodărești: ordine în camera unde locuiește, ștersul prafului, spălatul și ștersul vaselor, îngrijirea unor animale, ordinea și maturatul curții, supravegherea fraților mai mici etc. Comită o gravă greșală acei părinți care li lasă pe copii să-și petreacă timpul în mod dezordonat, îi iau cu ei la tot felul de vizite, la petreceri, nu-i întreabă ce au citit în timpul unei săptămîni, care le sint prietenii de joacă, de ce au fost plecați de acasă mai multe ore, unde și ce au făcut în acest timp. Toate acestea au influență negativă asupra dezvoltării și formării elevului.

AGENDA DEZBATERII:

● În perioada 16—30 iunie a.c., inspectoratele școlare județene au sarcina să organizeze dezbaterile noii programe cu educatoarele din orașele reședințe de județ și cu responsabilele centrelor metodice din județe.

● Tot la nivelul inspectoratelor școlare, se vor constitui colective compuse din cele mai bune educatoare, profesori de pedagogie și metodisti de la liceele pedagogice, care să asigure îndrumarea sistematică și de specialitate a dezbaterilor ce se vor desfășura, pe centre metodice, în perioada 1—10 iulie a.c.

● Noua programă a activităților din grădiniță a fost dezbătută, recent, în municipiul Ploiești, din inițiativa Inspectoratului școlar județean Prahova, de către educatoarele metodice ale județului și educatoarele municipiului Ploiești, cu participarea lect. univ. Ioana Drăghici, de la Institutul central de perfecționare a personalului didactic. Discuțiile au evidențiat, îndeosebi, rolul activităților matematice — al jocurilor logice — în stimularea și dezvoltarea gîndirii logico-matematice a copiilor, eliminîndu-se ideea eronată că acestea ar favoriza o „ruptură” între modul de predare a matematicii în clasa I (bazat pe însușirea sistemului numeric) și cel de familiarizare a copilului din grădiniță cu unele concepte logico-matematice, așa cum se recomandă acesta în noua programă.

D. S.

Pentru a-și petrece vacanța în mod plăcut, recreativ, foarte mulți elevi merg în tabere, în excursii, fac vizite la unele întreprinderi, sau sint trimiși să-și petreacă vacanța la bunici. În aceste situații, copilul poate să-și consolideze deprinderile de observare și de orientare, formate în timpul școlii. Apreciez drept util ca școlarii să fie îndrumați de către părinți să observe obiectele din jurul lor, unele fenomene ale naturii, forme de relief, așezări omenești, să li se ceară să redea într-o exprimare proprie ceea ce observă și chiar impresiile lor.

Este bine ca fiecare elev să fie înscris la biblioteca orașenească, sau la cea a căminului cultural, de unde să-și procure cărți pentru lectură și să participe la activități organizate de școală în perioada vacanței.

Atît școala, cit și familia vor cultiva la elevii dragostea pentru ținutul natal, pentru frumusețile și bogățiile patriei, față de lupta eroică a poporului nostru pentru eliberare națională și socială și pentru construirea societății socialiste multilateral dezvoltate.

Cred că se înțelege că toate aceste recomandări nu se vor aplica integral la fiecare copil, dar apreciez că învățătorul poate selecționa pe acelea pe care le consideră necesare pentru a fi recomandate părinților elevilor săi.

Voi indica cîteva cărți pe care le apreciez utile să fie citite de elevii claselor I—IV, în timpul vacanței: „Dulce Românie” de Gabriela Buhoiu; „Vreau să fiu cosmonaut” de Marcel Luca; „Jucați-vă cu Mihaela” de Nell Cobar; „Canotiri de cursă lungă”, Editura sport — turism; „Poezii” de Otilia Cazimir; „Uciorul nu merge de multe ori la apă” de Irimie Străuț; „Spiridușii pădurii” de Hedi Hauser; „Sarea în bucate” de Petre Ispirescu; „Stigletele” de M. Sadoveanu; „Balada unui greier mic” de G. Topirceanu; „Cartea înțelepciunii populare”; „Poezii” de G. Coșbuc; „Făt Frumos cu părul de aur” de I.C. Fundescu; „Povești nemuritoare” — nr. 18; „Un zîmbet de primăvară”, de Eduard Jurist și „Enigma florii albe” de Iuliu Rațiu.

Inv. emerit MARIA PETCU
Școala generală nr. 5 din Alexandria
județul Teleorman

ÎN PRAGUL EXAMENELOR

Convorbire cu prof. univ. dr. docent DIMITRIE TODORAN,
rector al Institutului central de perfecționare a personalului didactic

Costin Ștefănescu : Ne aflăm în pragul examenelor pentru obținerea gradelor didactice II și I și pentru definitivare în învățămînt. Apreciind în mod deosebit munca stăruitoare depusă de cadrele didactice pentru perfecționare profesională, credem că nu e cazul să trecem cu vederea și faptul că aceste examene, ca oricare altele, cuprind și o anumită febră a încheierii etapelor de pregătire, dar și un volum inerent de emoție. Ne-am gândit să venim în ajutorul colegilor noștri, punindu-le la îndemînă — cu sprijinul colectivului Institutului central de perfecționare a personalului didactic — câteva orientări și recomandări utile. În acest sens, vă rugăm să precizați, care sînt factorii care împun perfecționarea cadrelor didactice ?

Dimitrie Todoran : Necesitatea obiectivă a perfecționării personalului didactic este implicată în : accentuata mobilitate socială caracteristică epocii noastre, implicind, la rîndul ei, reforme școlare continue (sau la intervale scurte) ; ritmul rapid de dezvoltare a tuturor ramurilor științei ; tendințele noi de integrare a științelor prin apariția științelor interdisciplinare ; dinamica învățămîntului de cultură generală (care necesită o pregătire specială a personalului didactic în vederea orientării școlare și a „egalizării șanselor” pentru copiii din medii socio-culturale diferite) ; noua metodologie și tehnologie didactică, rezultind din cercetările științelor pedagogice și, cu prioritate, sarcinile decurgînd din politica Partidului Comunist Român în domeniul învățămîntului.

Costin Ștefănescu : Care sînt principalele acțiuni ale institutului, organizate în ajutorul perfecționării cadrelor didactice ?

Dimitrie Todoran : Institutul central de perfecționare a personalului didactic și filialele sale au sarcina pregătirii și perfecționării directorilor de școli și a inspectorilor școlari, precum și cea a organizării acțiunilor privind definitivarea în învățămînt și acordarea gra-

delor didactice (programe de studiu individual, consultații, cursuri de pregătire, inspecții speciale, îndrumarea activității de elaborare a lucrărilor în vederea obținerii gradului I, recenzarea acestor lucrări, desfășurarea și validarea examenelor). La acestea se adaugă : pregătirea și realizarea cursurilor de perfecționare pentru diriginți, educatori din casele de copii, consilieri de orientare școlară și profesională.

Sprijinirea personalului didactic în activitatea de documentare și informare se realizează de I.C.P.P.D. prin Biblioteca centrală pedagogică, care editează bibliografii, caiete și buletine de documentare (în specialitate, pedagogie și metodologie școlară). La cererea cadrelor didactice, îndeosebi a celor din mediul rural, biblioteca asigură împrumutul de cărți.

Costin Ștefănescu : Pentru cadrele didactice candidate la examene este necesar să precizați, pe lângă conținutul programelor de perfecționare, și orientarea acestui conținut, scopurile sale.

Dimitrie Todoran : Conținutul specific al perfecționării cadrelor didactice cuprinde : 1. disciplina de specialitate sau ramura științei pe care o predau membrii corpului didactic, fie sub forma reîmprospătării unor cunoștințe insuficient asimilate în cursul formării, fie al asimilării unor cunoștințe noi, apărute ulterior (cert că programele de perfecționare ar trebui să se ocupe numai de predarea cunoștințelor noi, însă uneori reîmprospătarea cunoștințelor este impusă de nivelul scăzut al pregătirii) ; 2. științele pedagogice, în special metodologia și tehnologia didactică ; pretutindeni se consideră că tratarea în lumina noilor curceri ale științelor pedagogice a oricăror noi cunoștințe științifice ține de esența însăși a programelor de perfecționare ; 3. științele sociale care oferă viziunea științifică a integrării procesului de educație și învățămînt în sistemul general al vieții sociale.

PREGĂTIREA POLITICO-IDEOLOGICĂ

Pregătirea politico-ideologică a cadrelor didactice este, așa cum se subliniază în documentele de partid și de stat, o parte integrantă a pregătirii lor profesionale.

Ținînd seama de faptul că prin formele sistemului de perfecționare a cadrelor didactice — cursuri, grade etc. — se urmărește ridicarea calității pregătirii, aria pregătirii politico-ideologice în cadrul cursurilor de perfecționare și a celor de pregătire în vederea obținerii gradelor didactice diferă de cea a pregătirii în licee pedagogice, în facultăți și institute de învățămînt superior. **Principalele diferențieri vizează atât tematica cit și materialul bibliografic informativ.**

Pornind de la faptul că educatoarele, învățătorii și profesorii și-au însușit încă în liceu sau facultate principalele noțiuni ale marxism-leninismului, în cadrul cursurilor din sistemul de perfecționare se insistă asupra însușirii de către aceștia a politicii științifice marxist-leniniste a P.C.R. În același timp, se urmărește modul în care partidul nostru aplică în mod creator marxism-leninismul la condițiile concrete ale României socialiste, precum și în condițiile internaționale actuale. O atenție deosebită acordăm, în cadrul cursurilor de perfecționare, însușirii de către cadrele didactice a documentelor **Congresului al XI-lea al P.C.R.**, predării diferitelor obiecte de învățămînt prin prisma ideilor și tezelor teoretice ale acestor documente de valoare inestimabilă pentru dezvoltarea României socialiste. Așadar, fie că este vorba de socialismul științific pentru definitivarea în învățămînt, fie că este vorba de problemele construirii socialiste, pentru gradele didactice II și I, pregătirea, ținînd seama de specificul tematicii respective, trebuie să se axeze pe însușirea documentelor **Congresului al XI-lea al P.C.R.** ; **Programul P.C.R. de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism ; Direcțiile Congresului al XI-lea al P.C.R. cu privire la planul cincinal 1976—1980**

și liniile directoare ale dezvoltării economico-sociale a României pentru perioada 1981—1990 ; **Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la cel de-al XI-lea Congres al P.C.R.**, precum și celelalte documente ale partidului nostru indicate în bibliografiile publicate în „Tribuna școlii”. O atenție deosebită trebuie să acorde candidații, la examenele care urmează, documentelor de partid și de stat apărute după **Congresul al XI-lea al P.C.R.**, în mod deosebit expunerilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. În acest sens, menționez expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la a 30-a aniversare a Academiei „Ștefan Gheorghiu”, cuvîntarea la Alba Iulia cu prilejul aniversării a 375 de ani de la prima unire politică a Țărilor Române sub Mihai Viteazul și două milenii de atestare documentară a orașului, precum și interviurile acordate de tovarășul Nicolae Ceaușescu corespondenților diferitelor posturi de radio și televiziune în legătură cu vizitele efectuate în țări din Asia și America Latină.

Candidații la obținerea gradelor didactice II și I, precum și cei pentru definitivare în învățămînt, în cadrul examenului trebuie să dovedească stăpînirea principalelor noțiuni de marxism-leninism, a tezelor de bază ale marxism-leninismului, cunoașterea problemelor de bază ale teoriei și practicii construcției socialismului și comunismului în România, cunoașterea problemelor făuririi societății socialiste multilaterally dezvoltate și ale înaintării României spre comunism.

Examenetele de științe sociale pentru obținerea definitivării în învățămînt și a gradelor didactice II și I trebuie să dovedească maturitatea profesorilor, capacitatea acestora de a stăpîni și folosi noțiunile respective. Ele nu trebuie să constituie, așa cum se mai întîmplă uneori, memorarea unor citate și reproducerea lor mecanică.

Conf. univ. dr. V. I. ȘTEFĂNOIU

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Probele teoretice ale examenului de definitivare și de gradul II, așa cum sînt statornice de acte oficiale, nu repetă și nu pot repeta examenul de stat. O inadecvare parțială între pregătirea din universitate și nevoile școlii a existat totdeauna ; astăzi mai ales, nici o profesie nu se poate hrăni, în timp, doar din ce a agonisit în anii de studii. În mod normal deci, **examenetele în cauză, cu diferența de pondere pe care o implică experiența acumulată, impun concentrarea eforturilor de pregătire pe liniile directoare ale programelor școlare, adîncirea domeniilor de interes didactic din perspectiva curcîrilor ultime ale științei date.** De pildă, la disciplinele noastre, e firesc să se acorde atenție primordială cunoașterii structurii și a normelor limbii standard actuale, la toate nivelele ei, și nu problemelor de gramatică istorică sau de dialectologie. Dar tocmai acest specific, greșit interpretat, produce în convingerile multor candidați denaturarea intențiilor examenului și degradarea țintei lui, chiar și atunci cînd se doare obținerea gradului II.

O idee care circulă și de care ne izbim la cursurile de pregătire este aproximativ următoarea : **dacă examenul de definitivare și cu atît mai mult cel de gradul II trebuie să măsoare capacitatea didactică a profesorilor, de vreme ce e vorba de un examen profesional deci, n-ar apărea justificat doar controlul cunoștințelor care se predau în școală și al felului cum se predau ele ; așadar, poezia lui L. Blaga, teatrul lui H. Lovinescu, stilurile funcționale ale limbii române actuale n-ar fi îndreptățite ca subiecte pentru profesorii de gimnaziu, ultimul — nici chiar pentru cei de liceu.** E datoria noastră să atragem atenția și aici că, totuși, un asemenea examen nu poate fi echilibrat cu unul de absolvire a clasei a VIII-a, sau măcar cu unul de bacalaureat. Chiar pentru prestigiul celui examinat, exigența nu e îngăduit să coboare sub **rigoritatea programelor de studiu individual comunicate de Institutul central de perfecționare a personalului didactic.**

După altă mentalitate, izvorită din convingeri similare și hrănită de rutină, proba de limbă maternă ar trebui să se reducă la gramatica școlară, adică la o descriere gramaticală rudimentară și echivocă, ea însăși anulată uneori de anumite practici subgramaticale prin care se încearcă a se obține oricum o soluție pasabilă la analiză. De aceea, **lucrările consultate sînt cu precădere cele de mîna a doua — îndrumătoare, gramatică „practice”, manuale auxiliare de tot felul și chiar manuale școlare (cel pentru liceele pedagogice, de exemplu), care produc în examen răspunsuri modeste, aproximative sau greșite.** După această părere, comisiile ar trebui să accepte afirmații ca următoarele, care circulă efectiv în școală, sau care apar și în cite o lucrare din cele amintite : **despre mine este un pronume care ține locul unei persoane despre care se vorbește ; în : tu, Marie... , tu este la genul feminin pentru că ține locul numelui de persoană Maria ; a veghea, a întor-**

tochea sînt verbe de conjugarea a II-ă pentru că au infinitivul în -ea, -ere în : o sută de lăzi, grupul subliniat este atributul adjectival al substantivului lăzi, deoarece numeralul are rol de adjectiv cînd stă pe lângă un substantiv în : **îl roagă pe Ion există tot atîtea componente directe ca în : îl roagă ceva** propozițiile : **scrie, nu citește** sînt coordonate prin virgulă ș.a.m.d.

Mentalitatea de mai sus are și alte consecințe : discreditarea celorlalte discipline lingvistice care se predau în școală — chiar dacă nu cu aceeași greutate ca gramatica — și neglijaarea sistemului norme. Cele mai simpliste răspunsuri și uneori cele mai aberante sînt cele de fonetică (fonologie) sau de lexic Structura fonologică a unei sevențe sonore date și relațiile ei cu reprezentarea grafică sau raporturile dintre pronunțări și scriere în general sînt analizate or discutata la nivelul clasei a V-a. **Candidații care pot recita toate argumentele pro și contra existenței „predicativului compus”, greu ajung să spună trei reguli de ortografie ori să numească trei lucrări normative.** Un sondaj la cursurile de pregătire din 1972 arăta că **abi 20% dintre profesorii tineri afișaseră d apariția ediției a treia a **Îndreptarului ortografic, ortoepic și de punctuație** dintre care numai 4% și-l procuraseră.** **La cursurile din 1974, Corectitudine și greșală de Valeria Guțu Romalo, sa Limba română corectă** erau aproape necunoscute.

O deteriorare asemănătoare a interesului pentru izvoarele fundamentale s înregistrează și la literatură, unde manualele sau lucrările destinate elevilor înlocuiesc uneori pînă și cunoașterea directă a textului literar. Ca atare, opinia personală lasă locul memorării unor păreri gata confecționate și de calitate cîteodată îndoielnică, după sursa consultată, iar atitudinea interpretativă subminată de descriptivism și reproducere mecanică.

Socotim deci că **întră în datoria candidaților să fie la curent cu mersul cercetării de specialitate în toate problemele prevăzute de program.** **Literatură nu îngăduie să fie cunoscută și predată decît cu toate implicațiile ei, cu condiționarea ei socială complexă și cu sursul ei educativ, respectîndu-se atribuțiile ei esențiale, de artă ; problemele cercetării să fie tratate interpretativ, spre a se putea ajunge la judecăți de valoare și la ierarhizări judecătorești, temeinice.** **Fenomenu literar românesc trebuie cercetat în perspectivă multidiscplinară (estetică, filozofie, lingvistică, istorie, încadrat, ori de cite ori este posibil în literatura universală și cu o deschidere mai largă spre actualitate.** Pentru a face față acestor condiționări ale unei cunoașteri autentice, studiile de istorie și de critică literară nu pot lipsi din pregătirea candidaților, dar ele n vor putea niciodată dispensa pe nimeni de o experiență de lectură a operei literare, bogată, meditativă și lucidă.

I. DUMITRESCU, G. BELDESCU

LIMBI STRĂINE

Obiectivul principal al predării limbilor străine este astăzi învățarea unei limbii vii, ca mijloc de comunicare, de informare și de dezvoltare a personalității elevilor. Pentru ca profesorul de limbă străină să-și realizeze acest obiectiv, este necesar să cuprindă în sfera preocupărilor sale atît cunoștințe temeinice de limbă, literatură și civilizație cît și profunde cunoștințe de pedagogie și metodică.

În pregătirea științifică și metodico-didactică pe care o fac în vederea susținerii examenelor de definitivare și de gradul II, profesorii de limbă străină vor ține seama de indicațiile cuprinse în documentele de partid, în care se subliniază rolul important al studiului limbilor străine ca mijloc de comunicare și informare și se trasează sarcina ridicării pe o treaptă mai înaltă a acestui studiu.

Candidații vor folosi programele alcătuite de Institutul central de perfecționare a personalului didactic. Programele alcătuiesc un tot unitar și au un caracter orientativ, fiind menite să-i ajute pe candidați să studieze problemele fundamentale din domeniul specialității lor și să se situeze pe o po-

ziție științifică în rezolvarea problemelor de ordin metodologic.

Programa pentru susținerea examenului de definitivare în învățămînt este orientată, îndeosebi, spre problema de limbă și literatură, examenul fiind o verificare în primul rînd a cunoștințelor de specialitate, indispensabil unei munci calificate la catedră.

Ca să se poată prezenta la examenul de gradul II, profesorii de limbă străină trebuie să aprofundeze cîteva teme cardinale de sinteză atît din domeniul limbii, cît și din domeniul literaturii să cunoască orientările noi în tratarea unor probleme lingvistice sau literare să acorde atenție stilurilor funcționale ale limbii. La această cerință se adaugă cele privind cunoștințele teoretice practice, aplicative de metodică.

Lector univ.

ANTOANETA CHRISTESC

★

Dat fiind caracterul specific al predării limbii și literaturii latine, sînt necesare cîteva precizări pentru candidații la examenetele de definitivare și gradul II în această specialitate.

Pentru definitivare, ambele laturi a

specialității — limbă și literatură — sunt prevăzute cu subiecte speciale atât la lucrarea scrisă cât și la proba orală. Proba scrisă — cu caracter eliminativ — urmărește să descopere măsura în care candidații înțeleg și traduc corect un text necunoscut, pot să facă o analiză gramaticală completă a unor pasaje și, pe baza acestora, pot să le treacă din stilul direct în cel indirect și invers; la acestea se adaugă modul în care au desprins trăsăturile caracteristice ale fiecărui autor și reușe să le grupeze pe valori (filozofică, morală, patriotică, literară, artistică) și să le exemplifice prin fragmente comentate din operă.

La proba orală, sunt obligatorii textele cuprinse în programă, din care un fragment va figura ca prim subiect pe biletul de examen și pentru soluționarea căruia sunt necesare următoarele: identificarea textului, încadrarea lui în opera scriitorului căruia-i aparține; precizarea, pe scurt, a tematicii operei și a ideii principale din fragment, stabilirea importanței acestei idei în contextul întregii opere; traducerea, analiza din punctul de vedere al limbii (sintactică și morfologică), comentarea conținutului de idei, scoțându-se în evidență valoarea educativă și aprecieri

cu privire la valoarea estetică (literară și artistică, dacă este cazul). Subiectul de literatură cuprinde o temă asemănătoare cu cea de la lucrarea scrisă, urmărind să constate măsura în care candidatul poate să desprindă trăsăturile caracteristice în aprecierea valorii documentare, filozofice, morale, literare, sociale, estetice etc.

Pentru obținerea gradului al II-lea, programa prevede pe lângă stăpânirea corectă a limbii și literaturii în condițiile stabilite pentru examenul de definitivare, posibilitatea aprofundării sintetice, a unor teme de limbă și literatură, la care se adaugă felurite teme de metodică (princiipiile, metodele de învățămînt, îmbinarea celor moderne cu cele clasice, organizarea și desfășurarea lecțiilor pe baza învățării prin descoperire și muncă independentă). Biletul de examen conține două subiecte (unul de limbă și literatură) formulate pe principiul cunoscut de la definitivare, dar la un nivel de exigență mai ridicat și unul de metodică — o problemă teoretică și una practică, de aplicare în activitatea concretă cu elevii prezentată sub formă de plan și comentată.

Prof. univ. dr.
CONSTANTIN DRĂGULESCU

BIOLOGIE

Obținerea gradelor didactice constituie o formă de perfecționare și, ca urmare, cerințele respectivelor examene au alături de unele puncte comune coordonate de înșeși obiectivele perfecționării și diferențe specifice. Mă refer la definitivat, gradul II și I.

Aceste cerințe se referă, în primul rînd, la **adîncirea pregătirii științifice și asimilarea celor mai noi cuceriri ale disciplinelor biologice**, cum ar fi problemele de biologie moleculară, genetică, ecologie, fiziologie, nefiind vorba numai de o înmagazinare simplă de date, ci de cuprinderea legităților vieții în ansamblul lor, asimilîndu-se, din ce în ce mai mult, **structurile logice și în special funcționale ale acestor discipline**. Și, cînd spun aceasta, mă refer și la disciplinele clasice, cum ar fi sistematologia, filogenia, morfologia și anatomia.

În al doilea rînd, este vorba de orientarea pedagogică a candidatului, acesta trebuind să dovedească că are o pregătire pedagogică în așa fel încît este capabil să folosească în practica învățămîntului **noile orientări metodologice și tehnologice ale didacticii contemporane**.

Se pare că aceasta este o problemă destul de dificilă, întrucît pregătirea pedagogică universitară este insuficientă, iar cursurile de pedagogie și metodologie didactică din cadrul programelor de perfecționare nu pot umple pe deplin golurile din această formare.

Profesorul de biologie întîmpină greutăți nu atât în ceea ce privește cantitatea de cunoștințe de specialitate pe care e necesar să le aibă, ci în **modalitățile didactice de cum și în ce mod acestea urmează să fie predate la clasă**, ceea ce ține de pregătirea pedagogică de specialitate, respectiv de pedagogia predării biologiei.

Aceste probleme sînt caracteristice în special examenelor de gradul II și I, unde **accentul se pune nu atât pe asimilarea unui anumit volum de cunoștințe (care, evident, se presupune acumulat), ci pe măiestria și aptitudinile didactice ale candidatului și unde e cu precădere se va insista asupra capacității didactice de a face pe elevi să dobîndească priceperile și deprinderile de aplicare în practică a cunoștințelor**, atât în lucrările propriu-zise școlare cât și în viață.

Dealtfel, prin însăși natura lor, științele biologice sînt legate de practică,

MATEMATICĂ

Prin parcurgerea programei corespunzătoare examenului de definitivat, dorim să constatăm dacă profesorul știe să valorifice cunoștințele căpătate în facultate, să le folosească în mod creator în profesia sa și eventual dacă se conturează o anumită personalitate pedagogică, capabilă de desăvirșire prin contactul cu munca la catedră.

Programa pentru susținerea examenului de gradul II, presupune cunoscută programa pentru definitivat, conținînd în plus câteva capitole noi, ca și chestiuni de metodologie a matematicii. Cu ocazia acestui examen se urmărește a-

de producție și candidatul, cu prilejul examenelor, va trebui să facă dovada acestor capacități, absolut indispensabile în condițiile unui învățămînt modern, activ și creator.

În acest sens, candidații le stau la dispoziție programele orientative elaborate de colectivul de biologie al institutului, axate pe problemele esențiale ale programelor de biologie ale școlii de 10 ani și liceu.

Bineînțeles că aceste programe, fiind programe de perfecționare postuniversitară, nu implică o repetare a materiei din programa de la Facultatea de biologie. În acest sens, aș spicu citeva titluri bibliografice mai recente, care se recomandă a fi parcurse de viitorul candidat la examenele de grad:

„Progrese și perspective în biologie”, M.E.I., București, 1973; „Culegerile tematic de biologie”, C.I.D.I., nr. 1, vol. 2, 1973; nr. 2, vol. 2, 1973; „În ajutorul profesorului de biologie” (colecție). Societatea de științe biologice; I. Rostand, „Correspondența unui biolog”, Editura Enciclopedică Română, București, 1975; F. Jacob, „Logica viului”, Editura Enciclopedică Română, București, 1972; J. Piaget, „Biologie și cunoaștere”, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1971; M. Zlate, „Empirie și științific în învățare”, E.D.P., București, 1973; I. Ionescu, „Clasic și modern în predarea lecției”, E.D.P., București, 1970; Mac. Artur R., Connel J., „Biologia populației”, Editura științifică, 1969; P. Raicu, „Cito genetică”, E.D.P., București, 1969; I. Drăcea, „Genetica”, E.D.P., București, 1972; I. D. Watson, „Biologia moleculară a genei”, Editura științifică, București, 1974; G. H. Haggis și colab., „Introducerea în biologia moleculară”, Editura științifică, București, 1968; H. Mincu, Al. Lungu, „Hormonii și viața”, Editura științifică, București, 1972; I. Cotăescu, „Fiziologia celulară. normală și patologică”, Editura medicală, București, 1971, cap. I, II, III; E. Nicolau și colab., „Elemente de neurocibernetică”, Editura științifică, București, 1967; N. Santa, P. Jitariu, „Fiziologia animalelor și omului”, E.D.P., București, 1970; N. Sălăgeanu, „Fotosinteza”, Editura Academiei R. S. România, 1972; I. Ștefureac, „Evoluția plantelor oglindită în opere recente de botanică filogenetică”, E.D.P., București, 1971.

Lector univ. ARIANA POP

a conținutului tematicilor, ca și prin accentul care este pus pe anumite aspecte din programele orientative, la dispoziția candidaților, de multă vreme.

De asemenea, am dori să aibă în vedere ceea ce urmează. **Ați conținutul programei de definitivat, cit și al celei de gradul II, fac referiri detaliate asupra unor capitole speciale, fie insuficient tratate, fie omise din programa cursurilor universitare** — la vremea studenției actualilor profesori.

Toate temele indicate în aceste programe au fost legate de programa școlară în vigoare și asigură personalului didactic minimul necesar pentru a aprofunda prin studiu individual noțiunile clasice și moderne din matematică; prin aceasta ele aduc pe profesorii în situația de a fi în miezul problemelor de ordin științific și pedagogic care se pun în învățămîntul matematic.

Deoarece practica a arătat că la examenul de definitivat, în special, există încă un număr mare de profesori care nu cunosc teme ce figurează în programa școlară (îndeosebi la clasele V—VIII), **sfătuim pe candidați să-și completeze în primul rînd aceste goluri**, fiindcă practic nu se poate preda ceea ce nu stăpînim perfect.

Ca și în ceilalți ani, colectivul de matematică din cadrul I.C.P.P.D. a organizat pregătirea examenului de definitivat la Buzău în perioada 22—29 decembrie 1974 și a celui de gradul II, tot la Buzău, în perioada 6—13 aprilie 1975; la aceste lecții au participat sute de profesori-candidați; **dorim să menționăm că majoritatea chestiunilor de pe bilete vor fi chestiuni tratate în lecțiile de pregătire menționate mai sus**.

Pentru a micșora starea de tensiune premergătoare acestor examene, colectivul de matematică a sprijinit prin participare directă, în cadrul unor conferințe, simpozioane, activitatea Caselor corpului didactic din Tulcea, Brăila, Slobozia, Tg. Jiu etc.

De asemenea, legătură cu profesorii de matematică a fost asigurată prin colaborarea și participarea colectivului de matematică la acțiunile Societății de științe matematice din R. S. România, ce privesc perfecționarea personalului didactic (cursuri de vară, sesiuni științifice etc.).

La examenele de definitivare în învățămînt (august 1975) și gradul II (iulie 1975), accentul se va pune pe problemele mari ale disciplinelor fundamentale.

Astfel, pentru definitivat (profesor categoria I) acestea ar fi: elemente de teoria mulțimilor, de logica matematică

că, structuri algebrice, elemente de teoria numerelor, bazele geometriei, funcții, limite, continuitate, derivabilitate, integrabilitate, ecuații diferențiale (la analiză), ca și noțiuni de bază din teoria probabilităților și statistica matematică.

Pentru profesorii categoria a II-a accentul va fi pus pe algebra elementară (fără a neglija structurile de bază), pe elemente de aritmetică și teoria numerelor, ca și pe bazele geometriei, toate strîns legate de programa școlară din actualul gimnaziu.

La gradul II, după cum am mai spus, atât la profesorii de categoria I, cit și la profesorii de categoria a II-a, un accent deosebit — și care nu se putea pune la examenul de definitivat — se va pune pe problemele de metodică indicate în programa orientativă; fiecare candidat va trebui să-și exprime părerea sa, rezultată din experiența dobîndită la clasă asupra temelor (eventual și a altora, de care candidatul a fost sau este preocupat) de metodică propuse.

Din bibliografia indicată, special mai vastă, deoarece, uneori, în comerț se găsesc numai unele dintre cărți, considerăm că cele necesare pregătirii temeinice, atât pentru examenul de definitivat, cit și pentru cel de gradul II, sînt următoarele:

În domeniul logicii matematice: Novicov P. S. — Elemente de logică matematică; Moisil Gr. — Elemente de logică matematică și teoria mulțimilor.

În domeniul aritmeticii: Popovici C. — Aritmetica și teoria numerelor; Rusu E. — Aritmetica și teoria numerelor.

În domeniul algebrei: Galbură Gh. — Algebră; Ion D. Ion și Radu N. — Algebră.

În domeniul analizei matematice: Nicolescu M. ș.a. — Manual de analiză matematică.

În domeniul geometriei: Vrânceanu Gh. — Geometrie analitică și proiectivă; Efimov N. — Geometrie superioară; Hadamard Jacques — Lecții de geometrie.

Pentru pregătirea candidaților mai pot fi utile și cărți ca: Matematica, conținutul, metodele și importanța ei; Probleme actuale de matematică; Studii de matematică pentru licee; Cum rezolvăm o problemă (G. Polya); Matematica și raționamentele plauzibile (G. Polya), sau reviste precum: Gazeta matematică și Revista de pedagogie.

Lect. univ. C. CRISTEA

GRADUL II, ÎNVĂȚĂTORI

Așa cum este binecunoscut, pentru a veni în sprijinul pregătirii învățătorilor în vederea obținerii gradului II în învățămînt, s-a elaborat o programă de studiu individual. Tematica programei și bibliografia recomandată reprezintă cerințele la care se vor raporta discuțiile în cadrul probelor prevăzute pentru colocviul final. Pregătirea învățătorilor pentru trecerea cu succes a acestor probe — pedagogie, limba română și metodică predării limbii române, aritmetică și metodică predării aritmeticii, precum și probleme ale construcției socialiste — nu poate fi limitată la cunoștințele însușite în cadrul cursurilor de pregătire, al căror rost este să sistematizeze, să sintetizeze și să adîncească problemele din programa de studiu individual.

Activitatea de informare desfășurată continuu după toate cerințele metodologice ale studiului independent și personal asigură progresul real în cunoaștere, integrarea cunoștințelor dobîndite ritmic în sisteme din ce în ce mai cuprinzătoare pînă la constituirea unei concepții, unei viziuni pedagogice asupra procesului de învățămînt în ansamblu și asupra metodologiei fiecărei discipline care se predă în ciclul primar.

Dialogul la care candidații vor fi solicitați să participe la proba de pedagogie, de metodică limbii române și la proba de aritmetică și metodică predării aritmeticii va urmări să surprindă această viziune a candidaților, modul lor de gîndire, de interpretare a faptelor și situațiilor educaționale, puterea de argumentare — prin referiri la sursele teoretice — capacitatea de sinteză, de organizare logică a ideilor. A cunoaște opinii diferite în legătură cu demersurile și modalitățile metodice, a opta motivat pentru una ori alta, sau a exprima o opinie proprie pe care să o poată justifica prin prisma

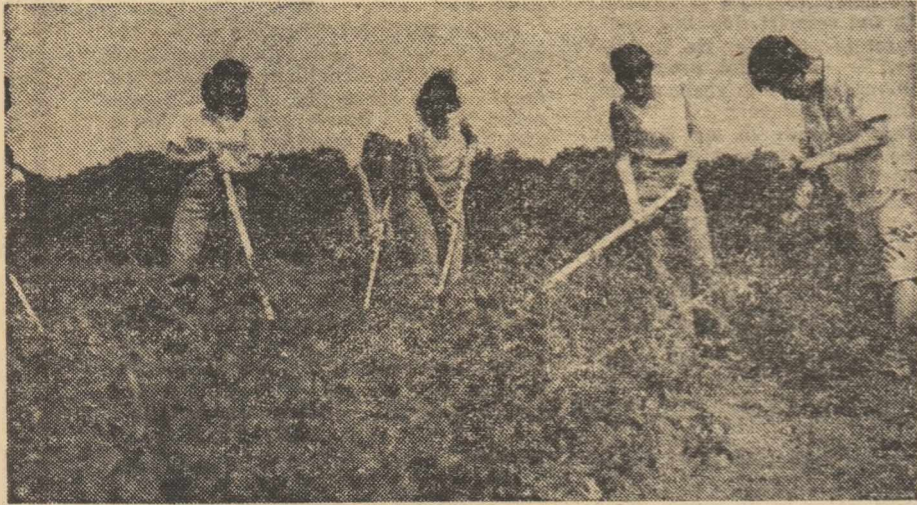
legilor și principiilor procesului de învățămînt reprezintă dovezi care vor atesta buna pregătire a cadrelor. Problemele de pedagogie, ca și cele de metodologie a limbii române și aritmeticii, vor face dovada unei înțelegeri mature în măsura în care învățătorul va ști să analizeze și să interpreteze, în lumina lor, propria sa experiență didactică, să dea o explicație științifică faptelor și situațiilor educative prin care se legitimează o activitate inventivă, creatoare

Un grup special de probleme, care vor constitui conținutul dialogului, se referă la **programul educativ elaborat de partidul nostru, la direcțiile de dezvoltare și perfecționare a școlii noastre pe toate coordonatele** (structuri, conținut, metode și mijloace de învățămînt ș.a.) precum și strategiile care se impun.

Și la acest colocviu, ca dealtfel în întreaga lor activitate, învățătorii trebuie să confirme o bună pregătire: **limba română și la aritmetică**, acestea fiind obiecte de bază care se predau în ciclul primar și aduc contribuții de cea mai mare importanță la instruirea, formarea și educarea elevilor. Învățătorii vor putea să asigure însușirea de către elevi a faptelor și fenomenelor limbii, a noțiunilor și regulilor gramaticale care stau la baza normelor exprimării corecte orale și scrise, numai dacă vor cunoaște bazele științifice ale elementelor componente ale limbii — fonetica, vocabularul și gramatica — și nu numai la nivelul unei culturi generale ci chiar de specialitate, întrucît învățătorii predau limba română la clasele I-IV investiți cu răspunderi de specialitate. Din aceleași motive se impune o bună pregătire a învățătorilor și în domeniul matematicii elementare.

Conf. univ. dr. EUGEN BLEDANU

IN SPIRITUL PRINCIPIILOR ȘI NORMELOR MUNCII ȘI VIETII COMUNIȘTILOR, AL ETICII ȘI ECHITĂȚII SOCIALISTE, CADRELE DIDACTICE TREBUIE SĂ AIBĂ, ÎN TOATE ÎMPREJURĂRILE, O CONDUITĂ POLITICĂ, MORALĂ ȘI PROFESIONALĂ CARE SĂ LE ASIGURE UN ÎNALT PRESTIGIU ÎN ȘCOALĂ ȘI ÎN SOCIETATE, SĂ FIE EXEMPLE DEMNE ȘI MODELE DE COMPORTAMENT PENTRU TINERELE NOASTRE GENERAȚII.

Activitate educativă

Ce nu înțelegeți... doamnă?

„Doamna profesoară” și, mai ales, „doamna directoare” (cu aceleași semnificații și pentru varianta masculină) n-au înțeles îndeajuns că folosirea formulelor de adresare atât în raporturile profesor-elev, cât și în interrelațiile cadrelor didactice au — pe lângă funcțiile conferite de locul ocupat de fiecare în activitatea și viața colectivelor școlare — și rolul de model în pregătirea și formarea tineretului.

Am primit — când și când — câte o scrisoare prin care cite un părinte ne semnala formule de adresare stranii și jignitoare, folosite de... educatori!

De bună seamă, nu dai la tot pasul de cite un astfel de... să-i zicem educator?... care apelativ își împărțea clasa pe sexe, în „gîste” și „berbeci”, dialogul cu elevii ce-i erau încredințați spre educare, cunoscînd zilnic și an de an, episoade de următoarea factură:

— Să iasă la tablă, Marinescu gisca, nu berbecul!

... : : : : :
— Berbecule! Dacă îți dau 9 nu înseamnă că ai și lină de aur! (La feminin: — Gisco! Dacă îți dau 9, nu însemnează că poți salva Capitolul!

O tinăra profesoară de engleză se adresa elevilor cu „lady”, iar elevilor cu „lorzilor!”.

Dintr-o altă scrisoare am aflat că profesorul cu... popularitate, le spune fetelor „fă!”, iar băieților „mă!”, transformându-le, după împrejurări, în „măi!”, iar un alt profesor, de altă carte cită știe, aplică elevilor termeni riguroși delimitați la specialitatea pe care o predă, adresîndu-se cu: „liniște, dinosaurilor!”, „ieși la tablă, reptilă!”, „unde te uîți, goriță?”, urcînd și coborînd vajnic pe întreaga scară filogenetică a cărei ultimă treaptă pretinde a o deține în exclusivitate.

Mai revoltător ni s-a părut „procedul” unui fost profesor pentru care infir-

mitatea fizică a elevilor devenea motiv de inspirație pentru formula de adresare ca „ciclopule!” (unui elev cu defecte de vedere) și „cangurule!” (unui alt elev cu anchiloză de genunchi).

Sîntem convinși că fiecare dintre „educatorii” de mai sus au înțeles că respectivele formule de adresare, pe lângă forța lor autoportretizatoare, sînt traumatizante și că toți acești „dinosauri”, „lorzi”, „canguri” și „berbeci” terminologici de multă vreme n-au ce să caute în școala noastră!

Mult mai gravă ni se pare folosirea unor termeni, care s-au încrăpat semantic cu atribute care au stîrnit și stîrnesc minia omului liber al zilelor și societății noastre: cui îi place să i se spună „slugă”? Cît nedemn trebuie să se comporte cineva ca să i se atribuie caracterizarea de „comportare slugarnică”!

De ce în școală cuvintelor „tovarășă” și „tovarăș” să li se opună „domnișoară-doamnă” și „domnule”, folosite ca manifestare de „captare a bunăvoinței” și de slugărnicie?

Dintr-o recentă discuție cu două tinere educatoare din comuna Putineiu, județul Teleorman, am reținut nemulțumirea acestora pentru faptul că — după ce preșcolarii învăț să spună și spun cu toată căldura „Tovarășă”, astfel încît nici nu știu cum se numesc educatoarele lor, învățînd acestea abia către vîrsta de grupă mare — deveniți elevi, după ani și ani de școală primară, gimnaziu și liceu, se adresează cu formulele „doamnă” și „domnule”. De ce, bunul cîștigat în grădiniță să fie ulterior irosit?

Să ne înțelegem... berbeci, dinosauri, doamnă și domnule! În școală nu numai sub manifestare comportamentală, dar nici chiar ca formule de adresare, nu aveți ce căuta!

Nu este așa, tovarăși?

CONSTANTIN ȘTEFAN

Preocupări de vacanță

Anul școlar 1974/75, pentru noi, cadrele didactice de la Școala generală Drauț, înseamnă un an roditor cu rezultate bune în procesul instructiv-educativ. Cei 134 elevi înscriși care au frecventat cursurile au obținut note de trecere, lichidîndu-se astfel repetenția și corigența din rîndurile elevilor, realizînd un procent de promovabilitate de 100%. Aceasta înseamnă introducerea în procesul de învățămînt a metodelor moderne și active, a mijloacelor moderne audio-vizuale.

S-au luat și unele măsuri ca: program prelungit cu elevii, vizite la domiciliul acestora, schimburi de experiență între cadrele didactice, lucrări periodice de control pentru elevi, ore de meditații și consultații în cadrul temelor mai grele, verificarea permanentă a elevilor cu rezultate mai slabe la învățătură și activizarea lor în cadrul orelor de curs, legătura permanentă cu familia etc. Toate acestea au contribuit din plin la perfecționarea procesului de învățămînt și la obținerea situației școlare de promovabilitate integrală a elevilor.

Pentru petrecerea cît mai plăcută a vacanței elevilor, conducerea școlii împreună cu colectivul cadrelor didactice și-a propus întocmirea unui program de activitate bogată și recreativă. Astfel, în perioada vacanței de vară, unii pionieri vor pleca în tabere la munte și la mare. Alții vor beneficia de activitățile recreative organizate în cadrul clubului și pe terenul sportiv al școlii. Nu vor lipsi din activitățile programate pe perioada vacanței de vară nici vizitele, excursiile și drumețiile organizate cu concursul și ajutorul Comitetului de părinți pe școală. Ne-am propus ca toți pionierii și elevii școlii noastre să îngrijească culturile de pe lotul nostru școlar și să-i ajute și părinții care lucrează în agricultură.

Între 1—7 iulie a.c., vom participa la dezbaterile lucrărilor celui de-al IV-lea „Forum” județean al pionierilor și școlărilor” ce se va desfășura la Căsovia, județul Arad.

Inv. IOAN COICA
Școala generală Drauț, județul Arad

PRIMĂVARĂ CONTINUĂ

„Iar ați venit? De ce nu le lăsați să se coacă, copii?”.

Zdup! se aude deodată; cu mișcări caracteristice vârstei lor încep să sară de pe gard și, împreună cu ceilalți, o iau la sănătoasă, pînă reușesc să se ascundă de privirile celui care-i descoperiseră în cais. Apoi, se ițesc ștrengărește, de după colțul casei învecinate, pentru a convinge că primejdia a trecut și ies din nou, în plină stradă, rîzînd, cu gura pînă la urechi — ris sincer de copil și proaspăt ca primăvara!

Mai tîrziu, ies și fetițele, cu cite o păpușă ciufulită în brațe, sau un ursuleț pușos. La început, timide, nu se dezlăpesc de gard și, cu-n degețel în gură, analizează, pe fiecare în parte. După aceea, cînd s-au convins că toți sînt cunoscuți, de pe strada lor, ursuleții și păpușile sînt părăsîte pe dată, de dragul șotronului, vechi și-ntotdeauna nou, pe care-l joacă toți, băieți și fete, de cînd sînt copii și există copilărie.

Spre seară, ceata de copii crește, umplînd cu strigătele lor, strada, întreg cartierul. Veselia se întindește la apariția lui Andrei, însoțit de prietenul său de joacă și al tuturor copiilor: cățelul Pix! Începe o zbenquială generală; toți aleargă, se împiedică, cad și se ridică repede, fără ca vreunul dintre ei să se lovească, apoi se ascund, scofînd strigăte ascuțite atunci cînd se găsesec; cățelul — un ghem cafeniu — prins în joc, îi trage de pantaloni și cămășute, latră bucuros că-i luat în seamă, fuge după fiecare, scofînd limba de-un cot de oboseală, dar nu renunță. Unde s-ar simți mai bine decît aici?

Apoi, cînd perdeaua nopții prinde a se

lăsa, cînd sînt chemați în casă, după ore întregi de joacă, îi auzi, rugători, pe toți, ca la comandă: „Mai lasă-mă, te rog, numai două minute!” și minutele trec, se fac zece, douăzeci și poate chiar mai multe.

Adorm tîrziu, oboșiți și veseli, visîndu-se unii pe alții alergînd, urcînd, zburînd. Rid în somn, gîngăș și senin, așa cum numai florile pot rîde soarelui.

Sînt copiii noștri, bucuria și primăvara vieții noastre, primăvara omenirii. Curați și sinceri, neștiind ce-i minia și cearta, ura și supărarea. Gilceava izounește din te miri ce, iute, ca o ploaie caldă și trecătoare de vară, apoi totul este ca mai înainte. Lumea toată este a lor, o lume fericită, a înțelegerii, așa cum le va fi întreaga viață făurită de noi, o lume a jocului colectiv, a veseliei debordante, fermecătoare, fără griji.

Prin ei, noi, oamenii, devenim nemuritori: ei duc mai departe înfăptuirile și năzuințele noastre și așa, din generație, în generație, ne făurim nemurirea! Cine și cum, altcineva, ar putea să o facă?

Iar cei ai căror copii au crescut, care la fiecare început de nou an școlar nu mai pot petrece cu privirea pînă departe, ghiozdănelul săltăreț, plecînd spre școală, îi cuprinde nostalgia anilor care s-au topit în timp. Le rămîne însă speranța, vie, că nu va trece multă vreme și, în chip de bunici, vor urmări jocul nepoșilor, drumul lor spre școală și viață!

Și, astfel, pentru toți cei care trăiesc fericirea supremă de a avea copii, primăvara este continuă, umplîndu-le viața de speranțe și lumină.

FL. N. NĂSTASE

DE LA MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

În vederea ocupării catedrelor vacante pentru anul școlar 1975/1976 la casele pionierilor, se organizează, pe data de 6 iulie 1975, concursul prevăzut de art. 25 din Statutul personalului didactic.

La concurs se poate înscrie personalul didactic titular, definitiv, care la data de 1 septembrie 1975 are cel puțin 3 ani de activitate didactică în postul pe care funcționează. De asemenea, se pot înscrie la concurs și persoanele care au funcționat în învățămînt ca personal didactic titular definitiv și au fost nevoite, pentru motive întemeiate și cu aprobarea Ministerului Educației și Învățămîntului sau a inspectoratelor școlare județene, să întrerupă activitatea didactică sau să fi funcționat ca suplinitori în învățămînt, precum și specialiștii repartizați în alte sectoare de activitate, cu stagiul legal efectuat.

Poate cere înscrierea la concurs și personalul didactic titular definitiv care nu are cel puțin 3 ani de activitate didactică în postul pe care funcționează, dacă se află în una din situațiile:

a) funcționează într-o localitate contraindicată pentru starea sănătății și nu are posibilitatea, fiind suferind, să-și îngrijească sănătatea (situație dovedită prin certificatul medical eliberat de comisia medicală);

b) funcționează în altă localitate decît aceea în care domiciliază soțul (soția) și se înscrie la concurs pentru ocuparea unui post în localitatea în care domiciliază soțul (soția).

La concurs se pot prezenta și cadrele didactice care au definitivat în învățămînt, chiar dacă nu au fost titularizate pînă în prezent și au funcționat în-cadrate ca suplinitori.

În municipiile și centrele aglomerate, prevăzute de lege, înscrierea la concurs se va face cu respectarea normelor în vigoare privind stabilirea domiciliului.

Cererea de înscriere la concurs se vor depune pînă la data de 30 iunie 1975 la inspectoratele școlare județene în raza cărora se găsește casa pionierilor la care figurează postul vacant.

Cererea de înscriere la concurs vor fi însoțite de: copie legalizată după actele de studii (conform art. 9, aliniatele d, e, f și j din Statutul personalului didactic), dovezi privind gradele didactice obținute și vechimea în învățămînt, memoriu de activitate, copie de pe ultima apreciere anuală, vizată de inspectoratul școlar sau de unitatea la care a funcționat (pentru cei care provin din alte sectoare de activitate).

Concursul constă din:

— probă scrisă de specialitate — stabilită pe baza programului pentru examenul de definitivare în învățămînt, care va cuprinde și elemente specifice activității catedrelor scoase la concurs;

— aprecierea și notarea, atât a activității candidatului, consemnată în dosarul de concurs, cît și a aptitudinilor dovedite în cadrul unei activități practice, desfășurate în fața comisiei, în aceeași zi, după susținerea probei scrise.

Tematica activităților practice, pe profilul cercurilor: cultural-artistice, tehnico-aplicative și sportiv-turistice, se va afișa la casa pionierilor din localitatea reședință de județ.

Proba scrisă se va desfășura în întreaga țară în ziua de 6 iulie a.c., orele 9, în localitățile reședință de județ, la unitățile stabilite de inspectoratele școlare județene și consiliile județene ale Organizației pionierilor.

Lista catedrelor vacante va fi afișată la inspectoratele școlare județene, consiliile județene ale Organizației pionierilor și la Casele pionierilor în cursul săptămînilor viitoare.

Îndepărtare din învățămînt

Neînțelegînd că misiunea de educator presupune o ținută și o comportare demnă în toate împrejurările, în școală ca și în viața particulară, în societate, Vasilena Popovici, fostă învățătoare la Școala generală Rona de Sus-Dubrova, județul Maramureș, s-a compromis în ochii elevilor, ai colegilor și sătenilor, prin beții repetate însoțite de scandaluri și acte de imoralitate, neglijînd, una după alta, sarcinile școlare și dăunînd muncii colegilor săi, depusă stăruitor pentru educarea elevilor din localitate.

Prin ordinul nr. 3546 din 1 aprilie 1975 al adjunctului ministrului educației și învățămîntului, Vasilena Popovici a fost îndepărtată, cu data de 7 aprilie 1975, din învățămînt.

M. DRAGOMIR

Conducerea colectivă a unităților școlare

Un prim pas în instaurarea principiului muncii și al conducerii colective a unităților de învățămînt l-a constituit — în ultimul deceniu — schimbarea statutului consiliilor profesionale, din organe consultative ale directorilor de școală în organe colective de conducere în cel mai deplin înțeles al cuvîntului, cu dreptul de a lua hotărâri obligatorii atît pentru colectivul de direcție, cit și pentru întregul personal didactic și tehnico-administrativ din școală. Cronologic vorbind, calitatea de organ deliberativ pe care o au consiliile profesionale a fost marcată de regulamentele de organizare și funcționare a diferitelor tipuri de școli, elaborate de ministerul nostru în 1969, ca urmare a apariției Legii privind învățămîntul, din mai 1968, și a Legii privind Statutul personalului didactic, din martie 1969.

Pasul următor, cel mai semnificativ în direcția configurării unor noi forme organizatorice de conducere colectivă, a fost Decretul din mai 1973 privind normele unitare de structură, în baza cărui s-a gîtit constituirea consiliilor de conducere din școli. Condițiile de adîncire consecventă a democratismului și de afirmare a principiului conducerii colective rezultă, dintr-un anumit punct de vedere, din însăși compoziția acestor organe, ai căror membri pot fi grupați în trei categorii (după modul cum dobîndesc această calitate): categoria membrilor de drept (directorul școlii, directorul adjunct, secretarul organizației de partid, organizatorul grupeii sindicale, secretarul organizației U.T.C. și contabilul școlii); categoria membrilor desemnați (1—2 părinți și 1—2 reprezentanți ai întreprinderilor sau instituțiilor care patronază școala); categoria celor aleși (3—5 cadre didactice din școală).

Pornind de la teza că perfecționarea structurii organizatorice este un proces permanent, în care constituirea consiliilor de conducere reprezintă un moment însemnat dar nu unul final, ar fi greșit să considerăm că structura organelor de activitate colectivă din școală nu mai poate fi îmbunătățită. Apreciem că se impun corecturi chiar în legătură cu componența consiliilor de conducere, întrucît actuala structură tip nu oferă posibilități pentru adaptarea ei la specificul tuturor unităților școlare. Spre exemplu, la școlile general-obligatorii mici, cu un singur rînd de clase (și majoritatea celor din mediul rural sînt în această situație), în componența consiliului de conducere

intră jumătate sau chiar mai mult de jumătate din totalul cadrelor didactice. Este pusă astfel sub semnul incertitudinii compatibilitatea acestui organ, cu consiliul profesional. Ordinul de mărime a numărului membrilor consiliului de conducere ar trebui, deci, să fie corespunzător dimensiunilor școlii, numărului total de personal didactic și administrativ-gospodăresc permanent al acesteia, precum și volumului, complexității și specificului activității. Precizările și completările de acest fel ar reprezenta o primă direcție de modificare a actelor normative în vigoare.

O altă direcție ar fi aceea a delimitării precise a atribuțiilor, a stabilirii locului și modului de comportare a fiecărui organ din sistemul școlii, astfel încît să fie înlăturat paralelismul de competențe și fiecare să se poată manifesta nestîngherit, fără a le stîngheri pe celelalte. Acesta este un imperativ întrucît organele de conducere și activitate colectivă din școală au devenit tot mai numeroase și mai dificil de armonizat în evidenta lor diversitate (consiliile de conducere din școli s-au alăturat consiliilor profesionale, consiliilor pionieresti prezente în întregul învățămînt general-obligatoriu, comisiei dirigîntilor, catedrelor de specialitate, comisiei de orientare școlară și profesională etc.). De asemenea, menționăm și faptul că atribuțiile consiliilor de conducere nu au format, cel puțin pînă în prezent, obiectul nici unui act normativ și nu există vreă prevedere referitoare la poziția lor în cadrul ierarhiei conducerii școlii, la relațiile dintre ele și consiliile profesionale, precum și cu celelalte organe ale școlii.

Presupun că în situația în care consiliile de conducere din școli ar constitui echivalentul comitetelor oamenilor muncii din întreprinderi și al consiliilor oamenilor muncii din centralele industriale, atunci cealaltă categorie de organe de conducere colectivă — consiliile profesionale — fie că va trebui să-și împartă atribuțiile cu prima categorie, fie că va avea un rol insignifiant, ea să nu spunem că ar fi puse în situația de a-și cere recunoașterea. Or, după opinia noastră, prin actul de constituire a consiliilor de conducere din școli nu s-a intenționat nici înjumătățirea atribuțiilor consiliilor profesionale, nici excluderea lor din rîndul organelor de conducere colectivă, cu toate că se poate deduce și aceasta în lipsa precizărilor de rigoare, a conjugării lor

cu structura organizatorică existentă în școli și cu regulamentele școlare.

Problema alternativei celor două organe prezintă un interes peste care nu este permis să trecem ușor. Să ne gîndim că pentru organele din economia națională menționate mai sus, legea a stabilit și o periodicitate obligatorie a ședințelor de lucru — o dată pe trimestru la centrale și o dată pe lună la întreprinderi. Înseamnă că frecvența ședințelor (cel puțin în cazul organelor de conducere de la întreprinderi) este similară celei de la consiliile profesionale din școli și facultăți (reamintim faptul că la facultăți, consiliile profesionale nu cuprind, ca în școli, întregul personal didactic, ci numai reprezentanții aleși ai acestuia).

Întrucît consiliile de conducere din școli ar trebui să fie concepute ca organe executive de conducere colectivă eurentă, operativă, funcționalitatea lor nu se poate realiza plenar dacă perioadele de întrunire ordinară sînt așa de lungi. De aici tragem concluzia că, sub raportul componenței, organele similare din economie ale consiliilor de conducere din școli ar fi comitetele și consiliile oamenilor muncii, iar sub raportul funcționalității și al obiectului conducerii, ele ar ocupa o poziție identică colectivelor de conducere operativă din întreprinderi și birourilor executive din centrale, ale căror ședințe de lucru au loc decadal.

Față de cele arătate, considerăm, pe de o parte, că se impune pătrunderea mai adîncită în esența teoriei și practicii conducerii științifice a proceselor din diversele sectoare ale sistemului nostru social, pentru transferarea specifică în învățămînt numai a ceea ce este potrivit la sistemul școlar, iar pe de altă parte, o mai deplină reflectare, în revizuirea organelor de conducere colectivă din școală, a experienței pozitive acumulate în învățămînt, cu factorii săi specifici, cu geneza sa istorică, cu dezvoltarea și obiectivele sale proprii. Așa cum în întreprinderi și la centrala industrială există un sistem ierarhic precis al organelor de conducere colectivă (la întreprindere, tipul fundamental de structură cuprinde, în ordine ierarhică crescînd, colectivul de conducere operativă — comitetul oamenilor muncii — adunarea generală, iar la centrala industrială triada structurii cuprinde biroul executiv — consiliul oamenilor muncii — adunarea generală), tot așa și în școală este necesară delimitarea strictă a ierarhiei și atribuțiilor organelor de conducere colectivă pe linia autorităților funcționale. Noi vedem poziția actualului consiliu de conducere a școlii similară celei ocupate de colectivul de conducere operativă din întreprindere sau biroul executiv din centrala industrială, atît sub raportul compoziției mai restrînse, cit și al atribuțiilor. Componenta lui ar trebui să fie indicată, după criteriile arătate de noi mai înainte, printr-un minimum și un maximum de persoane, în limitele de la 3 la 9—11, care să se poată întruni oricînd (de regulă, însă, săptămînal, sau cel mai tirziu bilunar, așa cum procedau pînă acum doi ani fostele colective de direcție, prezente și acum în școlile la care noile consilii de conducere n-au intrat încă real în acțiune), să conduca pe-

manent cu directorul școlii în urmărirea și realizarea sarcinilor, sau chiar în adoptarea unor hotărîri — strict pe baza și în cadrul mandatului primit în acest sens.

Propunem ca organul ierarhic superior consiliului de conducere să fie consiliul profesional, cu veche tradiție în sistemul nostru de învățămînt, recunoscut ca organ al gîndirii pedagogice colective, ca laborator al experienței, creației și înțelepciunii colective. Consiliul profesional să fie axul în jurul căruia să fie prezente și toate celelalte compartimente metodico-științifice și educative specializate — din sistemul de referință al învățămîntului, avînd competența de a analiza aprofundat realitățile școlii și a adopta hotărîri în toate aspectele de importanță majoră și de interes general ale unității școlare.

Procesul conducerii colective din școală ar face un important pas înainte dacă s-ar instituționaliza forma superioară de conducere colectivă — adunarea generală — introdusă în sistemul organizatoric al întreprinderilor economice încă din 1963. Constituirea adunării generale pe structura consiliului profesional, ca instrument organizatoric prin care tot personalul școlii (colectivului didactic i s-ar adăuga aparatul tehnico-administrativ) își exprimă voința de a participa la conducerea școlii și la realizarea sarcinilor, ar fi o inovație dintre cele mai interesante în procesul adîncirii democratismului și realizării plenare a principiului conducerii colective. Această formă organizatorică — menită să asigure gradul cel mai înalt de participare a întregului colectiv de muncă din școală la activitatea de analiză și conducere — s-ar concretiza într-o ședință anuală (care am propune să aibă loc la începutul fiecărui nou an școlar, odată cu adoptarea planului general anual de muncă al școlii) sau cel mult în ședințe semestriale, convocate de organizația sindicală și consiliul de conducere al școlii. Cadrul de funcționare al adunării generale nu va fi deci cu totul diferit de cel al consiliului profesional, ea preluînd, în timpul convocării, și atribuțiile acestuia. S-ar contura, astfel, prin adunarea generală și un mijloc suplimentar de dezvoltare a conștiinței socialiste a tuturor celor ce lucrează în școală, de întărire a disciplinei și responsabilității în muncă, de stimulare a receptivității și inițiativei lor.

Intensificarea preocupărilor pentru clarificarea ariei vaste a problemelor la care se referă adevăra cadrelor organizatorice al școlii la cerințele realizării plenare a conducerii colective, ar da expresie indicațiilor cuprinse în numeroasele documente de partid referitoare la funcționalitatea optimă a întregului mecanism organizatoric al societății noastre, întărindu-se răspunderea comună și cu răspunderea personală în elaborarea, adoptarea și înfăptuirea hotărîrilor, în valorificarea gîndirii și experienței celor mai bune cadre și în ridicarea, pe un plan superior, a întregii activități de organizare și conducere din școală.

Conf. univ. dr.
VASILE V. POPESCU

Cabinetele de psihologie din liceele pedagogice

S-a discutat insistent, în ultimii ani, despre organizarea unor cabinete de psihologie în liceele pedagogice. Discuția a fost provocată de o sarcină practică: prevenirea și combaterea șecului școlar la clasele mici, care făceau evidentă necesitatea intensificării pregătirii psihopedagogice a viitorilor învățători. S-a formulat atunci ipoteza că funcționarea unor cabinete de psihologie în liceele pedagogice ar facilita pregătirea practică a elevilor în domeniul cunoașterii obiective a copiilor de vîrstă școlară mică. Cu toate acestea, nu se răspunde încă la întrebările: cum pot fi organizate și dotate cabinetele și care ar trebui să fie sistemul de lucru?

Primele proiecte s-au elaborat în anul 1973, în cadrul Ministerului Educației și învățămîntului și unele încercări practice s-au făcut în diferite licee pedagogice. Cu un an în urmă, Institutul de cercetări pedagogice a organizat — la cererea ministerului — o cercetare concretă, pentru a preciza funcțiile cabinetelor, sistemul de organizare și modul de lucru. În așteptarea rezultatelor cercetării, discuțiile în rîndul cadrelor didactice continuă și părerile sînt, adesea, contradictorii. Participînd la aceste discuții, propun un proiect de organizare a cabinetelor de psihologie; reiau, în acest fel, unele propuneri pe care le-am făcut anterior ministerului.

1. Funcțiile acestor cabinete ar trebui să fie, după părerea mea, similare funcțiilor îndeplinite de cabinetele școlare de la alte obiecte de învățămînt (fizica, chimia, șt. naturale, limbile străine, istoria etc.). Cabinetele să-și asume, asadar, o funcție didactică și nu una practică (neconfundîndu-se cu „cabinetele de orientare școlară și profesională” din licee și școli generale, și nici cu „laboratoarele județene de orientare școlară și profesională”).

Ele constituie primul loc de documentare în specialitate și de practică psihologică, unde elevii cunosc și învață să aplice metodele și mijloacele (fișe, teste etc.) pe care le vor utiliza mai tirziu — în calitate de învățători sau educatoare — pen-

tru o cunoaștere multilaterală și obiectivă a copiilor.

2. Dacă concepem în felul acesta rolul cabinetelor de psihologie, rezultă clar că ele nu au nevoie de un personal aparte (didactic sau auxiliar). Fiecare profesor de psihologie va lucra personal cu elevii lui în cabinetul de psihologie, făcînd aplicațiile practice necesare la cursul pe care îl predă. Pentru exercițiile de aplicare a testelor colective, se poate lucra cu elevii direct în școală (la clasele I—IV) sau în grădiniță.

3. Dotarea cabinetelor de psihologie se poate limita la materialele necesare în practica psihologică a elevilor și în viitoare lor activitate didactică. După unele păreri (mă refer aici, în special, la dr. I. Holban) — la care ader — principalele instrumente de cunoaștere necesare unui cabinet sînt:

a) fișe școlare pentru clasele I—IV și pentru grădinițe, însoțite de instrucțiuni de folosire;

b) teste psihologice simple, în special, probe individuale de nivel mintal: imagini (complete, combinare), cuburi Kohs, cuburi Bonnardel, testul de relație spațială Bonnardel, probe Pintner-Paterson (cite trei seturi de fiecare) ș.a.;

c) teste docimologice pentru evaluarea nivelului de pregătire școlară în clasele I—IV;

d) aparate simple pentru măsurători antropometrice (înalțime, greutate etc.) și acuitate senzorială (văz, auz).

În plus, cabinetele de psihologie ar trebui să mai fie dotate cu: lucrări de psihologie și pedagogie referitoare la cunoașterea și educarea copiilor din învățămîntul preșcolar și primar; mobilier specific: pupitre speciale pentru examenul psihologic individual (două-trei) și scaune reglabile, în număr egal.

Ca spațiu, este suficientă o singură încăpere (o sală de clasă), care servește de sală de examen individual și de cabinet de documentare. Nu considerăm necesară amenajarea unei săli de examen psihologic colectiv; cu unele precauțiuni, exa-

menele colective (sporadice) se pot efectua în sălile obișnuite de clasă.

4. Celelalte mijloace de psihodiagnostic (aparatură mai complexă de laborator, diferite tipuri de teste tipărite etc.) — necesare pentru pregătirea psihologică generală a viitorilor învățători sau educatoare — pot fi cunoscute de elevii liceelor pedagogice la laboratoarele județene de orientare școlară și profesională. Cen-

tre de asistență psiho-pedagogică pentru toți copiii de vîrstă școlară și preșcolară, aceste laboratoare constituie un loc adecvat și pentru anumite stagii de practică psihologică a elevilor din liceele pedagogice.

Dr. MIHAI GHIVIRIGA
cercetător principal la Institutul de cercetări pedagogice și psihologice

Revista de pedagogie

Nr. 6 (iunie 1975) al Revistei de pedagogie tratează, în primele pagini, despre unele atitudini comportamentale în adolescență și despre unele tipuri de relații caracteristice pentru această vîrstă.

Rubrica „Perfecționarea tehnologiei didactice” abordează diferite aspecte ale metodologiei întreprinse în variate tipuri de lecții, la diverse discipline, cu scopul mării randamentului școlar și a eficienței învățămîntului contemporan.

Școala cu orar prelungit, experiment inițiat de Ministerul Educației și învățămîntului și idee care cîștigă din ce în ce mai multă aderență, constituie obiectul a două studii care relevă importanța și specificul acestei forme de ac-

tivitate în compartimentul cu același titlu.

Cîteva articole alcătuiesc și rubrica „Învățămîntul în clasele I—IV”, de astă dată mai puțin reprezentativă pentru preocupările prioritare ale școlii românești la nivelul acestei trepte de învățămînt.

„Școala și pedagogia în alte țări”, următoarea rubrică, este ilustrată în acest număr printr-un model al școlii cu orar prelungit (R.P. Polonă) și prin cîteva date privitoare la sesiunile Centrului Internațional Sonnenberg (Braunschweig, R.F. Germania).

Numărul 6 se încheie cu un „Medalion” dedicat profesorului Anghel Manolache la 70 de ani și cu obișnuitul spațiu rezervat noutăților editoriale din literatura psihopedagogică.

Revista

„Învățămîntul liceal și tehnic profesional”

Nr. 3, mai 1975

Spicium din sumarul acestui număr: Instrucția și educația, elemente corelativă ale unui singur întreg; Lucrări scrise cu subiect unic la limba și literatura română; Viitorul liceu cu profil agro-industrial; Îndrumări metodice pentru maistrii-instructori; Sensuri noi în orientarea școlară și profesională; Unele probleme financiare în legătură cu organizarea și funcționarea atelierelor-școlare; Tematica pentru examenul de definitivare în învățămînt — profesori.

Din sumarul numărului 6, pe luna iunie (în curs de apariție) semnalam: O sarcină de primă însemnată trasată școlii de către partid: „Integrarea învățămîntului cu producția”; Puncte de vedere asupra regulamentului de organizare și funcționare al liceului; O nouă concepție privind studiul limbii și literaturii române în liceu; Opinii privind studiul limbilor străine; Răspunsuri la întrebările privind acordarea burselor școlare.

Analiza sindicatelor la fața locului

Recent, la Brașov, Biroul executiv a analizat activitatea celor 22 sindicate din județ, care aparțin Uniunii Sindicatelor din învățământ, Știință și Cultură. Au fost invitați președinții sindicatelor respective, reprezentanții ai Consiliilor județene și municipale ale sindicatelor, ai Inspectoratelor școlare și Casei corpului didactic din Brașov.

Biroul executiv și invitații au ascultat o informare prezentată de un colectiv al Uniunii, care a îndrumat și controlat activitatea sindicatelor afiliate, evaluând rezultatele și formulând propuneri, pentru lărgirea ariei tematice a preocupărilor, cuprinderea unui număr din ce în ce mai mare de membri la viața obștească și cultural-artistică, îmbunătățirea stilului de muncă, creșterea combativității organizațiilor sindicale, pentru cultivarea și afirmarea opiniei și climatului favorabil de muncă, pentru o înaltă tinută etică.

Prezentându-se pe larg rezultatele și contribuția sindicatelor la îndeplinirea sarcinilor din documentele de partid, de a transforma școala în unitate de producție și de educație comunistă, a fost solicitat, în continuare, efortul colectivelor didactice, birourilor grupelor și comitetelor sindicale, ca, sub conducerea organizațiilor de partid, să fie mai bine valorificate condițiile economice ale județului, pentru integrarea școlii cu producția, pentru perfecționarea relațiilor de colaborare cu întreprinderile care patronază școlii.

În discuții, membrii Biroului executiv, președinții sindicatelor analizate au apreciat utilitatea întâlnirii și au adus în atenție măsurile ce vor fi luate pentru o integrare mai deplină a activității sindicatelor în viața școlii.

Președintele Consiliului județean al sindicatelor, tovarășul Ion Pușcas, și tovarășul Petre Ludușan, inspectorul școlar general, relevând sprijinul primit din partea Uniunii Sindicatelor, au evidențiat multiplele posibilități de care dispun sindicatele, cadrele didactice, necesitatea ca acestea să fie valorificate mai bine, pentru ridicarea nivelului activității școlare.

În încheierea dezbaterilor, tovarășa Maria Stănescu a prezentat obiectivele prioritare ale școlii și organizațiilor sindicale din învățământ, izvorite din documentele Congresului al XI-lea, necesitatea continuă a generalizării experienței pozitive, a creșterii nivelului de pregătire și gradului de antrenare a tuturor educatorilor, cerința de a acționa prompt și energic pentru o eficiență sporită a întregii activități a sindicatelor.

În continuare, Biroul executiv a aprobat acțiunile pentru perioada vacanței de vară și a rezolvat probleme ale activității curente.

STELA PREDESCU

MEXIC

Pentru educație în slujba poporului

Sindicatul Național al Lucrătorilor din Învățământ (S.N.T.E.), care reunește în rândurile sale aproape 500.000 de membri sub deviza „pentru o educație în serviciul poporului”, este una din cele 32 de organizații sindicale care compun Congresul Muncii din Statele Unite Mexicane.

Ancorat puternic în viața culturală și politică a Mexicului, sprijinind cu convingere și fermitate programul de unitate și justiție socială promovat de guvernul Echeverria, S.N.T.E., integrându-se vastei acțiuni de cîștigare și afirmare a independenței economice a patriei, unește efortul învățătorilor și profesorilor din toate unitățile de învățământ în lupta pentru realizarea reformelor educative. În editorialul unuia din recente numere ale revistei „Magisterio”, publicație a S.N.T.E., este subliniată cu pregnanță adeziunea la înfăptuirea generoaselor obiective ale politici interne și externe mexicane, exprimându-se totodată cu deosebită claritate rolul educatorilor în misiunea istorică de conștientizare a maselor populare.

Reformele educative care se desfășoară în Mexic, vizează atât obiectivele învățământului, tehnicile didactice, baza materială, cât și mai ales profunde transformări în mentalitatea educatorilor, în reconsiderarea activității didactice în ansamblul ei. „Reforma — spune o educatoare — ne-a invitat să avem încredere în copil, să știm că dorințele și opiniile lui trebuie luate în seamă; ne-a făcut să simțim necesitatea de a ne actualiza cunoștințele, de a ne completa cultura și de a cunoaște problematica vieții sociale: am verificat și dovedit că rezistența la schimbare poate fi manifestarea comodității noastre, a conformismului sau nesiguranței, făcînd conștientă necesitatea de a analiza critic, constructiv, cunoștințele și atitudinile noastre”.

Recunoscînd reforma educativă ca un efort colectiv, orientat, care obligă la depășirea tiparelor uzate și la descoperirea

de noi orizonturi, plecînd de la propria realitate economică și socială și nu ca un proces izolat sau ca o vogă, sindicatele organizează dezbateri, anchete, desfășoară o activitate de pătrundere în stratul profund al tuturor categoriilor didactice, pentru ca aici să trezească noi stimuli și interese de atragere a copilului spre școală și învățură, de apropiere între educatoare, învățători, profesori și părinți, de integrare a problemelor școlii în viața social-politică a comunităților.

Sindicatele au inițiat cursuri pentru perfecționare profesională, în sensul cerințelor reformei educative, pe care în anul școlar trecut le-au absolvit 80.000 de persoane. Ele inițiază acțiuni sistematice pentru ca școala să iasă dintre zidurile sale și să intre în conexiunea vieții comunităților.

În prezent, S.N.T.E. pregătește un Congres popular al educatorilor, convocat de comitetul executiv, și chemat să reunească, la nivel de școală, comunitate, stat și la nivel național, reprezentanții cadrelor didactice, ai părinților, elevilor și ai persoanelor din administrația comunităților rurale și urbane care prestează servicii legate de școală, pentru a discuta, pentru a se prezenta și

confrunta puncte de vedere ale acestor categorii implicate în înfăptuirea reformei educative. Concluziile ce se vor desprinde, după dezbaterile lor în Congresul național, vor sta la baza programului de lucru al sindicatului educatorilor și vor fi susținute în fața autorităților în scopul elaborării unor noi măsuri, a unui plan educativ complex și de durată, pentru realizarea obiectivelor rezultate din necesitățile reale ale Mexicului contemporan și ale celor aproape 58 milioane de mexicani.

O altă arie a preocupărilor S.N.T.E. este activitatea educativă în mediul rural. Reprezintă aproape jumătate din populația republicii, țărani se află în atenția politicii guvernului Echeverria. Problematice rurale, fiind de o mare complexitate, S.N.T.E. și-a propus realizarea unei alianțe între corpul didactic și țărani ca un factor de progres, care își propune să concerteze acțiunea guvernamentală și capacitatea de muncă a oamenilor de la țară și să înfăptuiască îmbunătățiri socio-economice și culturale, care depind de efortul organizat al fiecărei comunități rurale.

S.N.T.E., în cadrul acestei alianțe, pune un accent deosebit pe integrarea cadrelor didactice în viața satelor, pe cunoașterea și luarea în considerație a particularităților problematicei rurale, pe înțelegerea statutului de viață al țăranului, pentru folosirea unor modalități psihopedagogice adecvate, ținînd diferitele origini etnice și diversele grade de dezvoltare a comunităților. Astfel, sarcina educatorului este concepută complex, de educare a copiilor și a adulților, ceea ce presupune cadre mai bine pregătite decît cele pentru școlile urbane, unde se acționează în medii propice dezvoltării operei educative.

Pe agenda de lucru a Comitetului Național Executiv al S.N.T.E. se află înscrisă pregătirea primului Congres Internațional al Educatorilor din lumea a treia, care va avea loc în august a.c., congres ce și propune să elaboreze o doctrină educativă cu concursul tuturor experiențelor din țările participante. Dezbaterile vor fi axate pe trei aspecte și anume: învățământul și dezvoltarea economică și socială; învățământul și cultura; educația și solidaritatea internațională.

Cu asemenea obiective și preocupări S.N.T.E., ca una din importanțele organizații sindicale, atît în cadrul Congresului Muncii cît și în politica generală a guvernului Echeverria, aduce o însemnată contribuție la înfăptuirea transformărilor innoitoare ce se produc în această zonă a lumii pentru democrație, independență și progres social.

Prof. ELENA COJAN

BRAZILIA

Accesul la cultură

Crește numărul știutorilor de carte

Mișcarea Braziliană pentru Alfabeticizare (M.O.B.R.A.L.) desfășoară o amplă campanie pentru eradicarea analfabetismului din rândul celor peste 82.000.000 de locuitori ai țării, conducînd la un număr, an de an sporit, de persoane care învață să scrie și să citească. După cum a declarat Arlindo Lopez Correa, președintele M.O.B.R.A.L., anul acesta vor fi alfabetizați 6.000.000 de oameni — din care 4.500.000 de adulți și 1.500.000 de copii între 9 și 14 ani (dintre cei care au rămas în afara cursurilor școlii primare). Este de remarcat că în 1974 au fost alfabetizate aproape 2.000.000 de persoane, iar în 1973 circa 1.700.000.

Comentînd aceste date, conducătorul M.O.B.R.A.L. a subliniat că anul acesta, Mișcarea Braziliană pentru Alfabeticizare contează pe fonduri reprezentînd 364.000.000 de Cruzeiros, ceea ce va permite lărgirea acțiunilor privind lichidarea neștiinței de carte. Despre nivelul calitativ

al acestei opere vorbesc cu prisosință eforturile de a realiza o „alfabetizare funcțională”, care urmărește — pe lângă învățarea scris-cititului, a socotitului — însușirea unor cunoștințe de cultură generală, educarea morală și civică a beneficiarilor, educația lor fizică, inițierea în tehnicile de bază ale muncii. Televiziunea sprijină realizarea acestui program.

Școala, un puternic factor de cultură și de formare a cadrelor

Paralel cu măsurile pentru eradicarea analfabetismului, în Brazilia se dezvoltă sistematic școala de toate gradele, ca factor important de ridicare a nivelului de cultură al populației și de formare a cadrelor necesare economiei naționale.

Programul privind dezvoltarea învățământului și adaptarea sistemului de educație la trebuințele țării prevede creșterea numărului de elevi în școala pri-

mară (deși învățământul primar este obligatoriu și gratuit, accesul tuturor copiilor la această treaptă este împiedicat de greutatea materiale ale părinților) și secundară, a celor ce urmează cursurile universitare. Paralel cu aceste preocupări, o atenție sporită se acordă, în învățământul primar, rezolvării problemelor eșecului școlar, al repetenței și abandonului cursurilor; în învățământul secundar, formării tehnicienilor de nivel mediu și creării de gimnazii orientate spre activitățile productive, dezvoltării sistemului de burse; în învățământul superior (64 de universități și peste 550 de alte institute de nivel superior) — dezvoltării și îmbunătățirii activității de formare în profesiuni considerate prioritare pentru dezvoltarea economică și socială a țării.

Pregătirea învățătorilor și profesorilor

Dezvoltarea continuă a sistemului de învățământ

reclamă eforturi pentru acoperirea necesarului de învățători și profesori pentru pregătirea și perfecționarea lor. Ministerul Educației și autoritățile școlare din statele federale au pus în aplicare un vast program de pregătire și perfecționare a cadrelor didactice pentru toate gradele de învățământ. Cum necesitățile sînt foarte mari (un recensămînt din 1964 arată că 44% dintre cei ce lucrau la catedră nu posedau calificarea impusă de această profesiune), au fost luate și o serie de măsuri mai puțin obișnuite, de exemplu atragerea spre profesiile didactice și a unor adulți care au deja o meserie sau exercită o profesie; o atenție specială se acordă pregătirii intensive a învățătorilor necalificați. În același timp, se are în vedere pregătirea prioritară a profesorilor pentru categoriile de școli și discipline deficitare sub acest aspect, cum ar fi învățământul agricol, industrial, comercial și pedagogic sau, în învățământul secundar, pentru obiectele: matematică, științe fizice și biologice.